

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

BILTEN

DRUŠTVA SLOVENSКИH PISATELJEV

POROČILA ZA LETO 2020

Ljubljana, marec 2021

VSEBINA

POROČILO PREDSEDNIKA DSP ZA LETO 2020	3
FINANČNO POROČILO ZA LETO 2020	6
POROČILO KOMISIJE ZA SPREJEM NOVIH ČLANOV	9
POROČILO KOMISIJE ZA PRIREDITVE ZA LETO 2020	10
POROČILO O IZBORU ZA STRITARJEVO IN JENKOVO NAGRADO 2020	11
POROČILO O PROGRAMU DSP NA e-SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU	15
POROČILO O DELU KOMISIJE ZA MEDNARODNO SODELOVANJE ZA LETO 2020	17
POROČILO SEKCIJE ZA OTROŠKO IN MLADINSKO KNJIŽEVNOST ZA LETO 2020	18
POROČILO O IZBORU ZA DESETNICO 2020	20
POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA POVABIMO BESEDO V LETU 2020	24
POROČILO O 25. SLOVENSKIH DNEVIH KNJIGE	26
POROČILO O 35. MEDNARODNEM LITERARNEM FESTIVALU VILENICA	29
POROČILO O PROJEKTU LITTERÆ SLOVENICÆ V LETU 2020	34
POROČILO O DELOVANJU PORTALA ZA KNJIŽEVNOST IN MIŠLJENJE VRABEC ANARHIST V LETU 2020	36
NAGRADE DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV V LETU 2020	37

POROČILO PREDSEDNIKA DSP ZA LETO 2020

Delovanje UO

UO se mesečno redno sestaja na način, ki je edini možen, to je elektronsko. Komunikacija obstaja, vsi elementi, ki omogočajo delovanje DSP, so redno obravnavani.

Nepremičnine

Nepremičnine so pomemben element za delovanja društva. Društvo razpolaga po knjigovodskih in dejanskih merilih lastništva s štirimi nepremičninami: Tomšičeva 12, Ljubljana, Beli Križ, Piran, Bled, Veslaška promenada in stanovanje na Prulah.

Javnost DSP ocenjuje najbolj kritično po tem, kako gospodari s svojimi nepremičninami, ker v ostale, temeljne dejavnosti DSP, nima jasnega vpogleda. Najpogosteje zamenjuje DSP s PEN.

Tomšičeva 12

Prijavili smo se na razpis MzK za sredstva za obnovo stavbe. Dokumentacija je izdelana na podlagi razpisa: popis del in ocena vrednosti investicije. Razpis MzK zagotavlja polovico sredstev za celoten projekt. Drugo polovico mora zagotoviti investitor, to je DSP.

Restavracija

Prenova restavracije, sanitarij in kuhinje poteka nemoteno in bo predvidoma zaključena junija 2021.

Vrt, Tomšičeva 12

Vrt Lili Novy je pomembna in lepa pridobitev za DSP in Ljubljano. Vrt je do začetka krize covid-19 deloval normalno, po razglasitvi krize pa je bil zaprt in ni prinašal dohodkov.

Beli Križ

Stavbo na Belem Križu smo oddali najemniku, ki je stavbo usposobil. Redno, ne glede na krizo, plačuje najemnino.

Poseben problem je lesenitna streha, ki bi jo morali po zakonu že zdavnaj zamenjati. To bo potrebno storiti čim prej.

Bled, »hišica na Bledu«

Tudi ta objekt potrebuje novo streho.

Za objekt se zanimajo trije ponudniki: dva imata interes na lokaciji za svoje stroške zgraditi objekt visoke turistične kategorije, kjer bi polovica objekta pripadala članom DSP pod enakimi pogoji, kot jih imajo sedaj, druga polovica pa bi bila tržna. Dogovarjanje trenutno miruje.

Tretja ponudba vsebuje zamenjavo objekta za novejšo hišo na Bledu. Teh razgovorov nisem opravil, ker je jasno, da gre ponudniku za parcelo, ki je vredna več od mnogih objektov na Bledu.

Najbolj verjetno in najboljše bi bilo lastno poslovanje. Za ekonomičnost objekta je potrebno urediti plinsko napeljavo, da bi bil objekt uporaben celo leto ...

Stanovanje na Prulah

Stanovanje ostaja prazno in trenutno ne prinaša neposrednih prihodkov, ker so ustavljeni mednarodni projekti. Zahteva pa stroške vzdrževanja.

Programi

Vsi programi DSP so potekali po pogodbah, ki so bile podpisane v letu 2019. Izvajalci programov DSP so potekali brez motenj.

V letu 20120 je DSP izvajalo naslednje programe in projekte:

- Festival Vilenica s podprogramom za literarne posrednike, ki je vključen v evropski projekt Read Me I am Yours v kombinaciji virtualnih in živih dogodkov;
- Virtualni Slovenski dnevi knjige s knjižnim sejmom v živo na vrtu DSP;
- Ciklusi literarnih dogodkov s podeljevanjem Jenkove in Stritarjeve nagrade;
- Virtualni dogodki DSP na e-Slovenskem knjižnem sejmu;
- Literarno-izobraževalni program Povabimo besedo, ki je potekal v živo in virtualno;
- Program uveljavljanja otroške in mladinske književnosti s podelitvijo desetnice in literarno-likovnimi ustvarjalnicami na vrtu in v prostorih DSP;
- Slovenska pisateljska pot;
- V omejenem obsegu Program mednarodnih gostovanj, izmenjav in rezidenc, ki potekajo v okviru evropskega projekta Odisejevo zatočišče;
- Izdajanje zbirke Litteræ Slovenicæ in promocija v tujini pod okriljem evropskega projekta;
- spletni časopis Vrabec Anarhist.

Poseben problem, ki se pojavlja, je SPP. Nedvomno ima ta projekt DSP potencialno kulturno in nacionalno vlogo. Zasnovan je tako, da lahko funkcionira na celotnem slovenskem kulturnem ozemlju. Vendar pri delovanju programa nastajajo motnje. Motnje so večplastne in težko rešljive.

Obstajajo resni dvomi v funkcioniranje tega programa. Če DSP ni več lastnik znamke, je veliko vprašanje, kako naj se SPP vzdržuje in kdo odgovarja za izvedbo česarkoli in tudi prispeva sredstva za realizacijo. Dodati je potrebno, da se poskuša na SPP priključiti še neko zasebno podjetje in da se bo interesentov za ta program DSP pojavilo še nekaj.

Izdane književne publikacije DSP z letnico 2020:

- *Quo vadis?*. Zbornik Vilenica;
- Raddir í loftinu. Antologija sodobne islandske književnosti;
- Nataša Kramberger: *Blackberry heaven*. Zbirka Litteræ Slovenicæ;
- Veronika Dintinjana: *Gelb brennt der Forsythienstrauch*. Zbirka Litteræ Slovenicæ;
- Maria-Paula Erizanu: *In še en čudež*. Zbirka vileniških štipendistov SEP;
- Ivan Šopov: *Skopje – izgubljeni čevlji mest*. Zbirka vileniških štipendistov SEP.

Književne publikacije so izhajale redno. V skladišču DSP je velika količina neprodanih publikacij, ki že desetletja ostaja enaka. Knjige so pravzaprav mrtev kapital: vse za njihovo produkcijo je bilo plačano, ostajajo pa neprodane in so zato stalno računovodsko in dejansko breme DSP. Prodaja sicer poteka, je pa počasna. Za mnoge publikacije ni nikakršnega upanja, da bi jih prodali.

Programski in projektni razpisi in pozivi, na katere se je prijavil DSP in bil uspešen s prijavo:

- Programski razpisi JAK za področja Mednarodno sodelovanje, Literarne prireditve in Bralna kultura 2020-2023 (sofinanciranje zgoraj navedenih programov);
- Projektni razpis JAK za področje Izdajanje knjig 2020-2021 (sofinanciranje vileniških knjig);
- Projektni razpis JAK za sofinanciranje spletnih medijev (projekt Vrabec Anarhist);
- Projektni razpis Ministrstva za kulturo za programske vsebine medijev (Vrabec Anarhist);
- Programski razpis Mestne občine Ljubljana za izvajanje javnega kulturnega programa 2020-2023; (Slovenski dnevi knjige, Vilenica, Desetnica in program za najmlajše, dogodki SPP);
- Poziv Ministrstva za kulturo za sofinanciranje evropskih projektov (Read me);
- Poziv Ministrstva za javno upravo za sofinanciranje evropskih projektov (Odisejevo zatočišče II in Litteræ Slovenicæ);
- Poziv Urada za UNESCO – Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (svetovni dan knjige in svetovni dan poezije);
- Projektni razpis JSKD za sofinanciranje kulturnih projektov Etn-2019 (udeležba iranskih avtorjev na Slovenskih dnevih knjige);
- Razpis Občine Sežana za sofinanciranje projektov (Vilenica);
- Razpis Občine Komen za sofinanciranje projektov (Vilenica);

- Razpis Občine Hrastnik za sofinanciranje projektov (Vilenica);
- Razpis Mestne občine Koper za sofinanciranje projektov (Vilenica);
- Razpis Občine Tržič za sofinanciranje projektov (Rime z gora);
- Razpis Urada vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu (Vilenica);
- Razpis Srednjeevropske pobude za projekte (Vilenica);
- Program Zavoda RS za zaposlovanje za projekt usposabljanja na delovnem mestu (3-mesečno usposabljanje).

Poleg tega so bila namenska finančna sredstva za projekte, predvsem Vilenico, pridobljena tudi pri ustanovah v tujini (veleposlaništva, kulturni centri, Culture Ireland, Icelandic Literature Centre, Accion Cultural Española) in na podlagi sponzorskih vlog (Triglav, Krk, Oven Elektro Maribor).

Kadrovska zasedba podpornega dela DSP za izvedbo programov:

Trenutno so v pisarni DSP zaposlene tri stalne uslužbenke, od tega vodja pisarne za polovični čas in pogodbeni sodelavka za skrajšan čas.

Računovodska dela opravlja računovodska firma »Žurnal«.

Pri takšnem obsegu programov, kjer nastaja veliko birokratskega in menedžerskega dela, je pisarna izrazito podhranjena.

JAK

Največji finančni podpornik programov DSP je JAK. Drugih finančnih podpornikov skorajda ni. S simboličnimi vsotami nekatera podjetja podpirajo Vilenico.

Samofinanciranje DSP pa je trenutno šibko: redni dohodki prihajajo iz najemnine Belega križa, vrt Lili Novy je začasno ugasnil, restavracija ne more delovati. S premoženjem imamo kar velike stroške.

Zastopanje DSP v svetu JAK

Zastopnika DSP v svetu JAK imenuje na predlog UO DSP vlada Republike Slovenije.

Iz mandata prejšnjega UO je to funkcijo ohranila dotedanja zastopnica, ki jo je predlagal prejšnji UO.

Komunikacija med zastopnico DSP v svetu JAK in UO ni bila vzpostavljena. Zastopnica v svetu JAK ni se na seji UO ni pojavila, čeprav je bila dvakrat povabljen.

Odločitev o zastopniku DSP v svetu JAK sprejema vlada Republike Slovenije, ki lahko odločitev UO DSP sprejme ali pa tudi ne.

Arhiv

Istočasno s prenovo restavracije in skrbjo za druge nepremičnine je skrb za arhiv DSP.

Pogoji za digitalizacijo arhiva bodo izpolnjeni, ko bo finančno stanje to omogočalo.

Del arhiva smo preselili v kletne prostore. Zagotovili smo primerne temperaturne razmere in primerno vlažnost prostorov.

Bologna in Frankfurt

Najpomembnejša naloga DSP v prihodnjem obdobju je, da uveljavi interese slovenskih avtorjev na obeh sejnih: v Bologni in Frankfurtu.

Razgovori o položaju DSP na obeh sejnih potekajo. DSP je povsem sodelujoč partner.

Za Bologno je interes kvalitetno uveljavljen po zaslugi Komisije za mladinsko književnost.

Za Frankfurt pa DSP do sedaj ni bil v nobeni projekciji.

Bologna in Frankfurt sta projekta nacionalnega interesa in sta za DSP in za slovensko književnost na predstavitveni ravni najpomembnejša.

FINANČNO POROČILO ZA LETO 2020

PREGLED PRIHODKOV IN ODHODKOV OD 1.1. DO 31.12.2020

SKUPAJ PRIHODKI	359.796,37
<i>Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev</i>	<i>317.204,59</i>
JAK	173.856,00
Proračun države	35.413,08
Poračun države - transfer Covid	2.773,60
Proračun občin	13.298,03
Proračunska in javna sredstva iz tujine	91.863,88
<i>Dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov</i>	<i>5.400,18</i>
Zavod za zaposlovanje	732,00
Sklad za zaposlovanje invalidov	4.668,18
<i>Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb</i>	<i>1.499,73</i>
<i>Člarine in prispevki članov</i>	<i>2.690,00</i>
<i>Prihodki od prodaje</i>	<i>32.982,54</i>
Prihodki od prodaje proizvodov	5.519,08
Prihodki od najemnin	16.500,00
Prihodki od uporabnin stajnic	0,00
Prihodki od najema počitniške hišice	2.473,07
Prihodki od prefak. stroškov prostorov	1.931,63
Prihodki od prefak. potnih stroškov	500,00
Prihodki od sponzortva	4.909,26
Prihodki od storitev - organiz. dogodka, e knjige, poština ipd	1.149,50
<i>Prihodki od dejavnosti</i>	<i>3,77</i>
Prihodki od prodaje osnovnih sredstev	0,00
Prihodki od inventurnih viškov - knjige	3,77
<i>Finančni prihodki</i>	<i>4,60</i>
Prihodki od avista obresti	4,23
Prihodki od tečajnih razlik	0,37
<i>Drugi prihodki</i>	<i>10,96</i>
Izravnave	10,96

SKUPAJ ODHODKI	338.560,16
<i>Stroški materiala in blaga</i>	<i>25.722,69</i>
Čistila in drug material	1.062,47
Elektrika	1.582,66
Ogrevanje	5.256,20
Pisarniški material	471,13
Naročnina na časopise	77,73
Obvezni izvodki knjig NUK	1.174,08
Nabavna vrednost prodanih knjig	4.908,77
Nabavna vrednost knjig - kalo nad dovoljenim	11.189,65
<i>Stroški storitev</i>	<i>206.304,40</i>
Vzdrževanje	406,67
Obratni stroški stanovanje	960,58
Komunalne storitve	672,03
Najemnine in zakupnine	164,66
Zavarovalne premije	904,33
Bančni stroški	1.472,96
Računovodske storitve	12.341,45
Študentski servis	2.088,10
Odvetniške in notarske storitve	2.352,22
Nastopi, prevodi, honorarji, ipd po prejetih računih	137.863,56
Obračunani honorarji	15.127,67
Nagrade	16.962,00
Solidarnostna pomoč	0,00
Pogostitve	3.025,03
Povračila članom - potni nalogi	2.605,39
Povračila zaposlenim - potni nalog	319,74
Tiskarske storitve	2.072,92
Oglasi	2.758,13
PTT stroški	2.364,15
Izdatki za reklamo in propagando	1.782,81
Zdravstvene storitve	60,00
<i>Stroški dela</i>	<i>72.288,99</i>
Bruto plače	52.378,50
Regres za letni dopust	2.821,74
Povračila - prevoz in prehrana	6.951,39
Drugi stroški dela - krizni dodatek Covid	1.644,91
Prispevki delodajalca na plače	8.463,13
Prispevki -Projekt Usposabljanje na delovnem mestu	29,32
<i>Odpisi vrednosti</i>	<i>28.626,99</i>
Amortizacija	1.045,43
Prevrednotovalni odhodki - kalo, zmanjšanje vrednosti zaloge	27.581,56
Prevrednotovalni odhodki - DDV	0,00
Odpis dvomljivih in spornih terjatev po inventuri	0,00

<i>Drugi poslovni odhodki</i>		5.570,41
Takse	915,00	
Članarine	804,00	
DDV od kala nad dovoljenim	559,48	
Stavbno zemljišče	3.291,93	
<i>Finančni odhodki</i>		41,65
Obresti od bank	1,38	
Tečajne razlike	6,58	
Zamudne obresti FURS	0,00	
Zamudne obresti - dobavitelji	33,69	
<i>Drugi odhodki - izravnava</i>		5,03
PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		21.236,21
Davke od dohodkov pravnih oseb		222,42
ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		21.013,79

Ljubljana, 5.3.2021

Poročilo pripravil:
Marko Srebrnič

POROČILO KOMISIJE ZA SPREJEM NOVIH ČLANOV

Komisija za sprejem novih članov je razširjena. Njeni člani so:

Tina Vrščaj (*predsednica*), Dragica Haramija, Marcello Potocco, Mirana Likar Bajželj, Meta Kušar, Vlado Žabot, Barbara Korun in Andrej Blatnik.

V letu 2020 se je komisija zbrala oktobra na elektronski korespondenčni seji.

V društvu toplo pozdravljamo štiri nove članice in enega člana **Tino Bilban, Manico K. Musil, Simono Semenič, Ano Svetel in Kozmo Ahačiča!**

Tina Vrščaj,
predsednica Komisije za sprejem novih članov

POROČILO KOMISIJE ZA PRIREDITVE ZA LETO 2020

V družbenem okolju ostaja umeščanje književnosti v nezavidljivem položaju, v času novega virusa žal še toliko bolj. Kot da se oblastne strukture ne zavedajo, da je prav umetnost tista, ki lahko morda najpomembneje pomaga pri tem, da v teh časih spodletimo bolje, kot bi sicer. Sredstva za književnost so ostajala relativno nizka, honorarji pa mizerni. V takšnem okolju je težko izpeljati kvalitetne književne dogodke, kar pa je Društvu z osebnimi angažmajem peščice zaposlenih in s potrpežljivostjo ter vzdržnostjo avtorjev nekako vseeno uspelo.

Tako je bila tudi v letu 2020 vseeno izpeljana vrsta kvalitetnih književnih prireditev, od marca dalje večinoma žal na spletu, ker drugače seveda ni bilo možno:

- 11. februarja je bil izpeljan Dan odprtih vrat;
- 21. februarja je bil izveden dogodek ob Svetovnem dnevu maternega jezika;
- 21. marca je bil obeležen Svetovni dan poezije, zaradi takratne epidemiološke slike je bil dogodek izpeljan na Facebook strani DSP;
- aprila je bil izveden spletni dogodek Svetovni dan knjige v sodelovanju s Katalonijo in sodobno katalonsko književnostjo;
- konec maja je DSP gostovalo prvi Sejem na zraku v sklopu SDK, ki je predstavljalo prvo dogajanje na prostem, po »odprtju države in družbenega življenja«;
- junija je potekalo v okviru dogodka Dom v jeziku snemanje literarnih nagrajencev v sklopu obeležitve Trubarjevega rojstnega dneva kot alternativa tradicionalnemu dogodku branje »v živo« na Trubarjevi domačiji v Velikih Laščah;
- junija je potekal tudi posvet o pomenu nagrad za samozaposlene v literaturi;
- julija je bil izveden dogodek »Branje članov« na Sejmu na zraku v Parku Zvezda;
- 10. 7. je bila na književnem festivalu Pranger v Rogaški Slatini podeljena Stritarjeva nagrada za mlado kritičarko/mladega kritika;
- odprti mikrofoni in prireditve Svoboda je glagol so se nadaljevale in so kontinuirano potekale mesečno od julija do oktobra ob petkih, dokler ni prišlo do ponovnega »zaprtja države in prepovedi kulturnih dogodkov«;
- septembra in na začetku oktobra je bila na vrtu DSP Lili Novy izvedena serija treh dogodkov »Zmenek ob knjigi«;
- oktobra je bila izvedena Jenkova nagrada, in sicer tako, da je bila izvedena tiskovna konferenca, branje nominirancev je bilo posneto, okrogla miza z dijaki je potekala preko Zooma, podelitev nagrade pa je zaradi »zaprtja države« odpadla;
- novembra je sodelovanje DSP na slovenskem knjižnem sejmu potekalo po spletu;
- decembra pa je bila spletno izvedena dobrodelna spletna akcija Kultura šteje – v sodelovanju s slovenskimi založniki je DSP organizirala 12-urno dobrodelno spletno akcijo z maratonskim branjem 12 vrhunskih avtoric in avtorjev; založbe so ob vsakem prejetem naročilu ene izmed predstavljenih knjig en izvod prodane knjige namenile za predpraznično obdarovanje zdravstvenega osebja v Ljubljani. Predaja knjig je potekala po zaključku akcije.

Kot smo zapisali, je bilo leto s književnimi dogodki zaradi virusne situacije zelo omejeno, a nam je kljub vsemu nekako uspelo izpeljati nekatere ključne. Menimo, da je delo komisije vseeno potekalo primerno, prireditve pa so bile izvedene profesionalno, seveda v okviru danih možnosti.

Dr. Zoran Pevec,
predsednik Komisije za prireditve

POROČILO O IZBORU ZA STRITARJEVO IN JENKOVO NAGRADO 2020

Znotraj programa Literarne prireditve se vsako leto podelita tudi dve nagradi DSP, tj. Stritarjeva nagrada za mladega kritika in Jenkova pesniška nagrada. Stritarjeva nagrada se že tradicionalno podeli v sodelovanju na festivalu Pranger, Jenkova pa znotraj Jenkovih dni v Kranju.

Stritarjeva nagrada 2020

Stritarjeva nagrada za mladega kritika se podeljuje enkrat na leto za obdobje enega koledarskega leta. Žirijo za izbor in podelitev Stritarjeve nagrade so v letu 2020 sestavljali Martina Potisk (Stritarjeva nagrajenka 2019), Diana Pungeršič in Zoran Pevec. Žirija za Stritarjevo nagrado se je sestala dvakrat in na koncu drugega srečanja sklepčno izbrala Stritarjevo nagrajenko 2020 Veroniko Šoster in v pisni obliki utemeljila njihov izbor (gl. spodaj). Podelitev Stritarjeve nagrade je potekala na Slavnostnem zaključku festivala Pranger v Rogaški Slatini v petek, 10. 7. 2020, kjer je predsednik DSP javno oznanil nagrajenko in ji skupaj z osebno čestitko podelil nagradno plaketo.

Diana Pungeršič, Veronika Šoster in Dušan Merc Foto © Nina Medved/Festival Pranger

Utemeljitev Stritarjeve nagrade 2020:

»Veronika Šoster v slovenskem kritičnem 'zaledju' deluje daljše obdobje, intenzivneje pa pretekla tri leta, v katerih beleži dostojno razvejan opus, ki med drugim obsega pretanjene revijalne, radijske in spletne prispevke. Je smotrna, senzibilna, razberljivo zanesljiva in nasploh odkrita kritičarka. K natančnim kritičnim reakcijam, premislekom in interpretacijam pristopa spontano in sproščeno, a prizadevno; njeno pisanje praviloma temelji na oprijemljivih pristopih, pretočnih stališčih in obširni ravni zanimanja. Precej pozorno in zagnano presoja svoj opazovalni predmet v vseh merodajnih potezah in z vseh – tako dobrih kot slabih – strani, nadalje ga spretno postavlja v pričakovane perspektive, nenazadnje v neposredni avtorski in estetsko-kulturni kontekst. Kritičarka kontinuirano stremi h koreniti in smiselni sintezi, kot tudi k nezabrisani, skrbni, dostopni in dopadljivo berljivi predstavitvi prebranih besedil. Člani komisije nesporno opažamo, da vedno bolj prepričljivo postaja jasna in prepoznavna presojevalka s prodornim, premišljenim, nepotvorjenim in pomenljivo izpolnjenim nastopom. Menimo, da naj omenjeno nagrado pridobi kot letošnje priznanje za zgledno dosedanje odzivanje in obenem kot nezanemarljivo popotnico za nadaljnje književno pretresavanje in personalen sporočevalno-izrazni razvoj.«

ŽIRIJA: Martina Potisk, predsednica; Diana Pungeršič, članica; Zoran Pevec, član.

V Ljubljani, 2. junija 2020

Jenkova pesniška nagrada 2020

Jenkova pesniška nagrada se podeljuje enkrat na leto za obdobje dveh koledarskih let. V letu 2020 je bil tudi spremenjen Pravilnik o Jenkovi nagradi, ki je bil potrjen s strani UO marca 2020. Glavne novosti v pravilniku so določeno časovno obdobje, znotraj katerega se izbirajo nove izdaje pesniških zbirk v slovenskem jeziku, tj. na primer od 1. 7. 2018 do 30. 6. 2020; dvofazna oskrba s seznamom novo izdanih pesniških zbirk, na primer prvi seznam zaobsega obdobje od 1. 7. 2018 do 31. 12. 2019, drugi nato od 1. 1. 2020 do 30. 6. 2020; ter prvo srečanje izbrane žirije za Jenkovo nagrado spomladi.

Žirijo za Jenkovo nagrado so v letu 2020 sestavljali Kaja Teržan (Jenkova nagrajenka 2019), Matevž Kos, Varja B. Antić (predsednica), Veronika Dintinjana in Andrej Ilc (podpredsednik). Žirija se je sestala trikrat, na predzadnjem srečanju definirala izbor petih nominirancev in na zadnjem srečanju izbrala Jenkovega nagrajenca 2020 Braneta Mozetiča za njegovo pesniško zbirko *Sanje v drugem jeziku* (ŠKUC/Lambda, 2018). Svečana podelitev nagrade je v letu 2020 odpadla zaradi ukrepov zaradi razširjenosti virusa covid-19.

Utemeljitev za nominirane pesniške zbirke 2020:

Maja Vidmar, Pojavi, LUD Literatura 2020

V najnovejši zbirki se Maja Vidmar, potem ko je v *Minutah prednosti* (2015) v prvem delu osrednji ženski glas utišala in dala spregovoriti živalim, v drugem pa s postopkom alegorizacije zasledovala (moško) mnoštvo prisilnih jazov, bivajočih v subjektu, vrne v osnovno subjektivno pozicijo in v prvoosebno izrekanje. Skoznju se pred bralcem *ko* razgrinjajo najrazličnejši pojavi, pri čemer ta pojem v razvoju zbirke preigrava različne (scela subjektivne) pomene, ki mu jih pripiše pesniško čutenje. Pojav se tako ne izkaže za nekaj objektivnega, zunanjega, temveč je odziv, bolj ali manj rahel nihljaj pesniške zavesti na zunanji pripetljaj, prostor, predmet. Sicer zgoščena govorica Maje Vidmar se razprede tudi v nekoliko bolj gostobesedne pesmi, ki pa se še vedno zavedajo molka, ki jih obkroža in sodoloča njihovo vibriranje, kar je ena najvidnejših pesniških kvalit. Samoraziskovanje kot očitno osrednje vodilo njenega intimnega in ustvarjalnega kreda tokrat pelje nazaj v otroštvo: soočanje z otrokom (kot nekdanjo sabo) večinoma poteka prek spominskih prebliskov, ki se včasih zdijo kot slike/zgodbe, zrasle v stanju hipnoze, pospremi pa jih tudi »analitični« del, ki prinese osebno spoznanje. Tu najdemo nekaj najbolj pretresljivih in pronicljivih pesmi iz pesniškega opusa.

Lucija Stupica, Točke izginjanja, LUD Literatura, 2019

Pesniška knjiga Lucije Stupice se odvija v počasnem narativnem ritmu stoične melanholičnosti, v katerem se posamične pesniške impresije in/ali zgodbe zgibajo v zaokroženo celoto. Ritem te govorice odgovarja ravnosti severne pokrajine – tematskega in simbolnega toposa, ki temeljno določa predvsem drugi del knjige. Pesmi bralca *ko* sicer povabijo v različne naravne in družbeno-kulturne krajine ali kraje človeškega izkustva, prek katerih knjiga v štirih razdelkih večkrat izriše bivanjski lok od življenja do smrti in nazaj. Odsotnost se lahko kaže kot prisotnost in narobe, pa naj bosta ta pojava zrti skozi prizmo transgeneracijskih povezav in odnosov, vprašanja tujstva in pripadnosti, različnih oblik mej ljubezenskega in starševskega razmerja ter živih pojavnosti okolja, v katerem se znajde subjektka. Kajti izginjanje še ni odsotnost: to je korekcija, ki se pojavi v naslovu zbirke glede na pesem *Točka odhoda*. To spoznanje pa prinaša tudi nenehno soočanje lirske osebe s krhkostjo, negotovostjo, mogočo naključnostjo zgibanke življenja. Pesniška zavest se v najboljših pesmih vzpostavlja zgolj kot molčeča previdna opazovalka, ki zmore pretanjeno upovedati poezijo kot »rob, s katerega padava v nove skrivnosti«.

Uroš Zupan, Sanjska knjiga, Cankarjeva založba, 2020

Če se je na Zupanovi pesniški poti v posamičnih knjigah dolgoverna (bitniška) forma, ki je sem ter tja prehajala v pesmi v prozi, srečevala s kratkimi pesmimi (zelo izrazito v *Nafti*), pesnik v pričujoči zbirki stavi na izrazitejšo hibridnost, ki sega onkraj (konvencionalno razumljenih) meja lirike, in se predvsem v zadnjih dveh razdelkih približa spominski in esejistični prozi. Obenem se dolgemu verzu pridruži spoprijemanje s strožje določeno, ponekod sonetoidno formo in inventivno ter prepričljivo iskanje končnih zvočnih stikov, predvsem asonanc. Pred seboj imamo knjigo, ki je zrasla iz že znanih pesnikovih topik (npr. zdajšnji trenutek v povezavi z minevanjem, a tudi brezčasjem, otroštvo in mladost kot vseprisotni določili nadaljnega bivanja itd.), vendar je spreminjanje subjekta skozi čas in izkušnjo tisto, ki gradnike te poezije zmeša v novo tvarino;

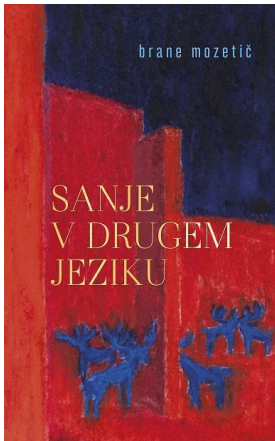
vanjo vse bolj pripušča tudi jasnejše soočanje z obličjem smrti. Spominjanju pri ustvarjanju na pomoč priskoči sanjanje, pomemben moment pa v knjigi dobi tudi razmislek o pomenu poezije. Sanjska knjiga ima zametek v istoimenski pesmi iz Zupanove morda najbolj s humorjem in ironijo prežete zbirke Copati za hojo po Kitajsko, zato ne čudi, da se v naslovnem ciklu lahko spet nasmejimo nizanju fantazmagoričnih fabulativnih zasukov. Vendar se hudomušna in satirična perspektiva kmalu odmakneta resnejšim tonom v znamenju Nervalovega črnega sonca melanholiije. Nostalgiji je v »majhni prevari uma« nazadnje vendarle podeljena življenjska moč – zavedanje o zdajšnji in nekdanji sreči.

Brane Mozetič, Sanje v drugem jeziku, Škuc, 2018

Tudi Brane Mozetič v svoji najnovejši zbirki raziskovanje odnosa med osebnim in političnim prenese na najbolj intimno področje subjektovega sveta, v sanje. Skozi 46 sanjskih skic, izrisanih v pesmih v prozi, bralec_ka z veliko mero suspenza sledi nepredvidljivi logiki sanj, ki ji mora hočeš nočeš slediti tudi sanjajoči subjekt, ki je vselej tudi osrednji protagonist sanj. Te sanje kljub nadvse raznovrstnim kronotopom nosijo vkodirano neko arhetipsko situacijo, okrutno vpisano v koordinate naše sodobnosti: samost krhkega subjekta, ki v iskanju bližine drugega vselej znova doživi dramo nenehne izpostavljenosti panoptikumu družbe spektakla, nasilja in nadzora. Drugi, ki bi utegnil predstavljati zatočišče nežnosti, se največkrat pojavlja v obliki dejanskih oseb, ki so na različne načine zaznamovale življenje sanjajočega, večinoma gre za znane svetovne, slovenske in jugoslovanske ustvarjalce (med drugim T. Šalamun, A. Debeljak, Jean Genet, Jacques Izoard, Juan Goytisolo). Ti so pogosto nosilci neke vednosti ali skrivnosti, ki jo skozi sanjsko zgodbo sporočajo sanjajočemu. Pomemben delež zavzemajo pesmi z erotično gejevsko tematiko, med katerimi velja izpostaviti antologijsko prvo pesem/črn denar/. V Mozetičev opis zdaj stopi več detajla in kolorita, ki pripomore k pesniškemu učinku, hkrati pa pesniku uspe zgostiti izraz in izostriti fokus pesmi. Fabulativno so pesmi dovršene izpeljane v realistični govorici, s čimer se ustvari zanimiv kontrast med vsebino in obliko. Konceptualno precizno izpeljane Sanje v drugem jeziku predstavljajo umetniško prepričljivo celoto in eno Mozetičevih najboljših pesniških knjig.

Jana Putrle Srdić, Oko očesu vrana, Center za slovensko književnost, 2019

»Učiti se povedati manj« je vodilo pesemskega govora, ki se vzpostavlja v zadnji pesniški zbirki Jane Putrle Srdić. Ta nadaljuje raziskovanje tematik, ki so začele avtorico vznemirjati že v zbirki knjigi To noč bodo hrošči prilezli iz zemlje. Vsebinskega premika od poetike intimnega vsakdana k vse bolj fraktalskemu stališču, ki je naslovilo tudi ključne probleme odnosov med naravo, kulturo in tehnologijo, tam še ni spremljal enakovreden preboj na ravni pesemskega izrekanja. Novi pesemski govor Jane Putrle Srdić zdaj tudi občutneje utelesi svojo snov skozi nove ritmično-pomenske vzorce in figurativne kadre. Celota temelji na čudečem prisluškovanju šumom-dogodkom v makro- in mikrovesoljih najrazličnejših bitij, od t. i. nežive narave, rastlin, živali in ljudi. Realnost slednjih je spoznana kot mediacija med različnim realnostmi, kot nenehno vzpostavljajoči se algoritmi različnih fizičnih, duhovnih, in virtualnih teles. Pesmi se mogoči zanki abstraktnosti izmikajo z močno prisotnostjo izkustvenosti: čeravno se pesniški jaz umika v ozadje, pesmi razvijajo empatično stališče in skromno radovednost spričo neznanega. Vstop v »spletišče« zbirke Oko očesu vrana bralca_ko lahko dezorientira, saj je v njem ontološka logika po meri človeka vseskozi bolj ali manj očitno razgrajana; vendar ta poezija nehierarhizirano miceljijsko ontologijo izreka brez ideološke nasilnosti, pri tem pa se sprašuje tudi o svojem mestu v njej. Znotraj tako izrisanih koordinat zmora pesem biti tudi »svetloba elektronov«, ki prevaja znana in še neznan čutenja bitij vseh vrst.

Utemeljitev žirije za Jenkovo nagrado 2020 – Brane Mozetič: *Sanje v drugem jeziku* (ŠKUC/Lambda, 2018)

V svoji najnovejši zbirki Brane Mozetič raziskovanje odnosa med osebnim in političnim prenese na najbolj intimno področje subjektovega sveta, v sanje. Skozi 46 sanjskih skic, izrisanih v pesmih v prozi, bralec_ka z veliko mero suspenza sledi nepredvidljivi logiki sanj, ki ji mora hočeš nočeš slediti tudi sanjajoči subjekt, ki je vselej tudi osrednji protagonist sanj. Te sanje kljub nadvse raznovrstnim kronotopom nosijo vkodirano neko isto arhetipsko situacijo, okrutno vpisano v koordinate naše sodobnosti: samost krhkega subjekta, ki v iskanju bližine drugega vselej znova doživi dramo nenehne izpostavljenosti panoptikumu družbe spektakla, nasilja in nadzora. Subjekt, ki ga sicer žene želja, je pogosto pahnjen v dogajanje ali prisiljen v delovanje, ki mu ga nalagajo skrivni vsiljeni mehanizmi nemalokrat z obljubo pristnega stika, ki se sprevrže v svoje nasprotje. Drugi, ki bi utegnil predstavljati zatočišče nežnosti, se pojavlja v obliki dejanskih oseb, ki so na tak ali drugačen način zaznamovale življenje sanjajočega, večinoma gre za znane svetovne slovenske in jugoslovanske ustvarjalce (T. Šalamun, A. Debeljak, Jean Genet, Jacques Izoard, Juan Goytisolo). Ti so pogosto nosilci neke vednosti ali skrivnosti, ki jo skozi sanjsko zgodbo sporočajo sanjajočemu. Pomemben delež zavzemajo pesmi z erotično gejevsko tematiko, med katerimi velja izpostaviti antologijsko prvo pesem /črn denar/. Bralčev suspenz je okrepljen z domiselno postavitvijo naslova pod pesem (kar pri Mozetiču sicer ni novost), zato pesmi delujejo tudi kot uganke. Fabulativno so dovršeno izpeljane v realistični govorici, s čimer se ustvari zanimiv kontrast med vsebino in obliko. V Mozetičev opis (v primerjavi z denimo zbirko Meta ure leta) zdaj stopi več detajla in kolorita, ki pripomore k pesniškemu učinku, hkrati pa pesniku uspe zgostiti izraz in ukrotiti fokus pesmi. Upovedovalna perspektiva pogosto deluje po principu očesa kamere, ki se obrača v počasnem ritmu poetične proze, a temu principu je vselej dodana močna čustvena komponenta subjektovega doživljanja. S Sanjami v drugem jeziku je pesnik dosegel presežek glede na svoje dosedanje ustvarjanje in ustvaril eno najbolj vznemirljivih pesniških knjig v zadnjem času.

Nataša Čebular

Strokovna sodelavka za literarne prireditve

POROČILO O PROGRAMU DSP NA e-SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU

Društvo slovenskih pisateljev je s svojim virtualnim Pisateljskim odrom na SKS 2020 zaradi trenutnih razmer in prilagojenega koncepta virtualnega knjižnega sejma letos sodelovalo z zmanjšanim programom. Kljub temu smo prijavi vrsto dogodkov v spremljevalnem programu, pomembno vlogo pa je društvo letos odigralo pri otvoritvi knjižnega sejma, saj so v prostorih društva svoja branja posneli štirje letošnji nagrajenci/ke – udeleženci/ke otvoritve: prejemnica letošnje nagrade Mira Barbara Korun, prejemnica nagrade za najboljšo pesniško zbirko v samozaložbi Nuša Ilovar, nagrajenec natečaja Mentorjev feferon 2020 Marko Levačič in Veronikin nagrajenec 2020 Borut Gombač. Gombačev nastop smo posneli v Glazerjevi sobi UKM.

V prostorih društva sta bila letos posneta tudi uvodni nagovor in vezni tekst otvoritve, ki ju je pripravila Carmen L. Oven, moderatorica otvoritve. Vse video-gradivo, ki je nastalo v prostorih društva, je v HD-tehniki posnela Lenka Krajnc.

Spodaj je podroben seznam dogodkov, ki so se pod okriljem Društva slovenskih pisateljev odvijali na letošnjem virtualnem knjižnem sejmu. Priložen je tudi urnik posameznih dogodkov, ki so bili dostopni na spletni strani knjižnega sejma, spletni strani Društva slovenskih pisateljev in, programirano, na Facebookovi strani Društva slovenskih pisateljev.

PROGRAM DRUŠTVA SLOVENSKIH PISATELJEV NA 36. SLOVENSKEM KNJIŽNEM SEJMU S SPOREDOM PREDVAJANJ NA FB PROFILU DSP

TOREK, 24.11.

Ob 11h **GLASBENO POPOTOVANJE PO POEZIJI MILANA JESIHA**

POVEZAVA: <https://youtu.be/XkPGtAq99RM>

Ob 17h **DSP OB PETIH: VELIKA RADOST IN DRUGE BESEDE ERVINA FRITZA**

POVEZAVA: <https://youtu.be/mBkSatTyDJg>

SREDA, 25.11.

Ob 11h **OKROGLA MIZA: COVID-KRITIŠTVO IN DRUŽBENI ANGAŽMA**

POVEZAVA: <https://youtu.be/69-yfndLOTE>

Ob 17h **DSP OB PETIH: PO RAVNINAH PREVODOV IN GLASBE: ANDREJ PLETESKI**

POVEZAVA: <https://youtu.be/CJJaJa1BZ0Y>

ČETRTEK, 26.11.

Ob 11h **BREZMEJNE IGRE: O PREVAJANJU FANTAZIJSKE KNJIŽEVNOSTI**

ORGANIZATOR: DRUŠTVO SLOVENSKIH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV

POVEZAVA: <https://www.youtube.com/watch?v=m-E1sgvQNvY&t=4s>

Ob 17h **DSP OB PETIH: SVEŽNJI PREVEDENIH BESED: KATJA ZAKRAJŠEK**

POVEZAVA: <https://youtu.be/svo2JGqzPT4>

Ob 20h **IGNOR NA KNJIŽNEM SEJMU**

POVEZAVA: <https://youtu.be/l9jluvsqeDA>

PETEK, 27.11.

Ob 11h **NI MOGOČE ČAKATI ZAMAN**

ORGANIZATOR: DRUŠTVO PEKINPAH, DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV

POVEZAVA: <https://youtu.be/JJfSa-O1ws>

Ob 17h **DSP OB PETIH: PO POTI STRIPA IN KITARE: MARTIN RAMOVEŠ**

POVEZAVA: <https://youtu.be/XidFlxOVZvc>

Ob 20h **ODISEJEVO ZATOČIŠČE V GRČIJI**

ORGANIZATOR: THESSALIAN POETRY FESTIVAL, DRUŠTVO SLOVENSKIH PISATELJEV

POVEZAVA : https://www.youtube.com/watch?v=gp9WiJ-n8g&fbclid=IwAR1Nridqa8-TFc9-pI_noMsreCdYAVVGtRzOTzlx8oZ5bDwirmVDDLelBhE

SOBOTA, 28.11.

Ob 11h **SPOZNAVAMO SE: SEBASTIAN WALCHER IN ANJA ŠTEFAN**

POVEZAVA: <https://youtu.be/hxuOFtiKBKI>

Ob 17h **DSP OB PETIH: POTUJOČI PEVCI Z DR. MARIJO KLOBČAR**

POVEZAVA: <https://youtu.be/PCDFhDgLzpw>

NEDELJA, 29.11.

Ob 11h **LITERARNO DOPISOVANJE MLADIH AVTORJEV IZ SLOVENIJE IN HRVAŠKE**

POVEZAVA: <https://youtu.be/lXf7sRxDWiM>

Ob 17h **PROTESTNA PESEM IN SATIRA**

POVEZAVA: <https://youtu.be/potufq5Wa2g>

Ob 20h **TA ČAS NEČAS(A)**

POVEZAVA: <https://youtu.be/lbG5LrioG88>

Matej Krajnc

Koordinator programa DSP na SKS

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA MEDNARODNO SODELOVANJE ZA LETO 2020

Komisija za mednarodno sodelovanje je v letu 2020 doživela nekaj sprememb v svoji sestavi. Na začetku leta 2020 so jo sestavljali Alja Adam, Marij Čuk, Ivan Dobnik, Stanka Hrastelj (predsednica komisije), Barbara Pogačnik, Jana Putrle Srdić in Marko Sosič. Zaradi odstopov Jane Putrle Srdić in Stanke Hrastelj je nato poleti pridobila enega novega člana, tj. Sebastijan Pregelj, in je leto 2020 zaključila v naslednji sestavi: Alja Adam, Marij Čuk, Ivan Dobnik, Barbara Pogačnik, Marko Sosič in Sebastijan Pregelj. V letu 2020 se je komisija zaradi nepredvidljive situacije v zvezi z virusom covid-19 sestala samo enkrat. Področja dela komisije ostajajo bilateralne pisateljske izmenjave, gostovanja članov DSP v tujini, rezidenčni program DSP, mednarodni projekt EU Odisejevo zatočišče in novo področje osveščanje članov DSP o avtorski pravici na področju literature.

V sklopu programa gostovanja avtorjev v tujini v letu 2020 ni bilo pod okriljem DSP izvedeno nobeno gostovanje, saj je situacija v zvezi s covidom-19 onemogočala potovanja in gostovanja v tujini. Posledično znotraj tega programa v letu 2020 niso nastali nobeni stroški avtorjev kot rezultat gostovanj v tujini.

Znotraj programa rezidenčno bivanje in rezidenčno stanovanje DSP (Pisateljski atelje Daneta Zajca) sta bila na začetku leta 2020 načrtovana dva rezidenčna programa, prvi v okviru evropskega projekta Odisejevo zatočišče 2, kot nadaljevanje in nadgradnja evropskega projekta Odisejevo zatočišče 1 iz leta 2019, ter drugi Rezidenčni program 2020 za tuje literarne posrednike v Ljubljani/Sloveniji.

Znotraj prvega programa Odisejevo zatočišče 2, namenjenega mladim literarnim ustvarjalcem, ki je bil primarno načrtovan za obdobje od marca do junija 2020, so bila odpovedana za to obdobje skoraj vsa načrtovana rezidenčna bivanja zaradi popolnega zaprtja države ter družbenega in kulturnega dogajanja v zvezi z virusom covid-19. Izvedeni sta bila lahko le dva gostovanja od skupno 6, in sicer gostovanje srbskega mladega pesnika Danila Lučića v Ljubljani in – kot dogovor o zamenjavi dveh rezidentov med Slovenijo in Grčijo – gostovanje slovenskega pesnika Dejana Kobana v DSP koči na Bledu. Vsa ostala rezidenčna gostovanja znotraj Odisejevega zatočišča so predstavljena na leto 2021.

Znotraj drugega programa, Rezidenčnega programa DSP za tuje literarne posrednike v Ljubljani, je bilo objavljeno vabilo julija 2020 z rokom prijave avgust 2020. DSP je prejelo šest prijav in komisija je potrdila in sprejela vseh šest prijavljenih gostov. Zaradi ponovnega zaprtja države in ugasnitve družabnega in kulturnega življenja zaradi covida-19 sta se lahko izvedla samo dve gostovanji potrjenih rezidentov, tj. avstrijskega prevajalca Sebastiana Walcherja in francoske prevajalke Andree Gaye Lück, ki pa je zaradi slabega stanja stanovanja svoje rezidenčno bivanje v Ljubljani predčasno prekinila. Ostali gostje rezidenti so bodisi sami odpovedali prihod v Ljubljano bodisi to ni bilo možno zaradi porasta okužb s covidom-19 v jesenskih in zimskih mesecih v 2020.

V reviji *Litteræ Slovenicæ* so v letu 2020 izšle tri nove izdaje, in sicer prevod pesniške zbirke Veronike Dintinjane *Rumeno gori grm forzij* v nemškem jeziku, prevod romana Nataše Kramberger *Nebes v robidah* v angleškem jeziku in prevod otroške knjige Petra Svetina *Ropotarna* v nemškem jeziku. V sklopu programa *Litteræ Slovenicæ* so bila zaradi dveh popolnih zaprtij države vsi načrtovani nastopi odpovedani. Kot ekvivalent »živim dogodkom« je zbirka *Litteræ Slovenicæ* dobila svoj promocijski katalog, bila je predstavljena na Slovenskih dnevih knjige v organizaciji DSP, LIT-Datingu znotraj festivala Vilenice in na virtualnem založniškem srečanju z nemškimi založniki v organizaciji JAK.

Leta 2020 pa je bil 1. in 2. decembra v sodelovanju z ZAMP organiziran webinar »Avtor_ica in avtorska pravica na področju literature« preko aplikacije Zoom. Webinar je članom DSP in širši strokovni širši javnosti osvetlil osnove avtorskega prava, kjer so nastopili naslednji predavatelji: odvetnica Urša Chitrakar, pravnik Tomaž Lajovic, glavni urednik pri nemški založbi S. Fischer Hans J. Balmes in predsednica EWC Nina George. Vsa predavanja so bila posneta in so dostopna na naslednji povezavi: https://drustvo-dsp.si/dsp-webinar-avtor_ica-in-avtorska-pravica-na-podrocju-literature/. Na webinar se je prijavilo 49 udeležencev, dejansko se jih je prvi dan udeležilo 37, drugi dan pa 29 udeležencev. Odzivi vseh udeležencev po izvedenem webinarju so bili pozitivni.

Nataša Čebular,
Strokovna sodelavka za mednarodno sodelovanje

POROČILO SEKCIJE ZA OTROŠKO IN MLADINSKO KNJIŽEVNOST ZA LETO 2020

Januar, februar 2020:

Prijavili smo se na štiriletni program za mednarodno sodelovanje na JAK

Majda Koren in Sebastijan Pregelj sodelujeta s programsko skupino JAK za Bologno.

Sprejememo stališče, da bomo Renato Zamida kot direktorico JAK podprli, saj menimo, da dobro dela. V razprti med JAK in MK se ne bomo spuščali. (V naslednjih dneh podpišemo javno pismo podpore direktorici.)

Dogovorimo se, da bo antologija mladinskih in otroških avtorjev imela za letos enako naslovnico, kot jo ima napovedni plakat (s podobami ptic različnih ilustratorjev). V zadregi smo zato, ker celostne podobe za Bologno 2021 še ni.

Ponovno se dogovorimo, da kot predsednica pišem vsem članom DSP, naj se javijo tisti, ki želijo biti na tekočem s tem, kar se dogaja na polju otroške in mladinske književnosti, vključno s pripravo na Bologno 2020 in 2021.

Dopis sestavim in pošljem **2. marca 2020**.

Za članico Upravnega odbora Slovenske sekcije IBBY predlagamo Neli Filipič. Kandidaturo vsi podpremo in jo po potrditvi Upravnega odbora DSP tudi oddamo. V primeru, da bi Neli kot avtorica morala odločati o sebi (morebitne nominacije), se bo iz odločanja izločila. Nadomeščala jo bo prof. dr. Dragica Haramija.

Izvedemo, da bo na Očesu besede, (24. – 26. septembra) organizirana okrogla miza, na kateri bomo predstavili delo SOMK.

V marcu in aprilu kljub težavam zaradi zaprtja knjižnic izpeljemo delo žirije za desetnico. Sklenemo, da bomo s prireditvijo počakali do preklica ukrepov, predvsem omejitev druženja. Prireditve napovemo za junij, po protokolu NIJZ, z upoštevanjem tedanjih navodil (maske, seznam udeležencev, omejitev števila ljudi v zaprtem prostoru). V zvezi z izpeljavo prireditve imamo sejo **25. maja 2020**.

Nagrado je **4. junija** prejme Jana Bauer za knjigo Ding dong zgodbe.

V juniju se odzovemo na pismo gospoda Freliha v Sobotni prilogi Dela, ki nam je očital, da nagradujemo samo svoje avtorje. Naš odgovor je objavljen.

Odzovemo se tudi na zamenjave v svetu Javne agencije in težnje po odstititvi Renate Zamida. Na Ministrstvo pošljemo pismo, v katerem izrazimo skrb, da gre v ozadju tega za apetite posameznikov, ki bi radi upravljali s kapitalom za mednarodne sejme. Z ministrstva dobimo mlačen odgovor.

Slovenski sekciji IBBY predlagamo kandidate za nagrado in priznanje v letu 2021. Za nagrado predlagamo Dragico Haramija, za priznanje festival Oko besede. Festival res prejme priznanje. S Slovenske sekcije IBBY nam predlagajo, naj Dragico Haramija v letu 2021 ponovno predlagamo.

Podpremo pobudo Dese Muck in Primoža Suhodolčana, da bi bile v knjižnično nadomestilo vključene tudi šolske, ne samo splošne knjižnice. Potrebna je sprememba v dveh zakonih: o knjižničarstvu ter o avtorskih in sorodnih pravicah. Predsednik Dušan Merc pobudo podpre, JAK prav tako. Z ministrstva ne dobimo odgovora.

Septembra Dragica Haramija in jaz, v dogovoru z Dušanom Mercem ter komisijo za nagrade, pripraviva pisna predloga za Prešernov sklad. Predlagamo Slavka Pregla za Prešernovo nagrado za življenjski opus na področju mladinske književnosti in Anjo Štefan za nagrado Prešernovega sklada, in sicer za ustvarjalnost v obdobju zadnjih treh let.

Na festivalu Oko besede **25. septembra** predstavimo delo SOMK udeležencem srečanja.

V koordinaciji Maše Ogrizek smo **septembra in oktobra** izvedli 5 literarno-likovnih ustvarjalnic:

5. 9. Pravljični dvojec v okviru 3. Sejma na zraku na vrtu DSP: Jure Jakob in Anja Jerčič Jakob.

12. 9. Neli Kodrič Filipič in Rada Kikelj.

30. 9. Aksinja Kermauner in Lene Lekše – 2 delavnici.

7. 10. Gaja Kos in Nina Kavzar – 2 delavnici.

14. 10. Maša Ogrizek in Nika Rupnik – 2 delavnici.

Oktober se v ožji zasedbi srečamo s prevajalcem Sebastijanom Walcherjem, ki nam kasneje posreduje naslove slovenskih društev v Gradcu. **16. novembra** trem društvom pošljem naslednji dopis:

Spoštovani graški rojaki.

Konec oktobra je bil naš gost, rezident v Ljubljani, prevajalec iz Gradca Sebastian Walcher. V skladu z omejitvami zbiranja smo se v prostorih Društva slovenskih pisateljev z njim sešli mladinski avtorji Anja Štefan, ki je bila pobudnica srečanja, Slavko Pregl, Neli Filipić, Maša Ogrizek in jaz.

Sebastian nam je poleg svojega dela in zanimanj na področju prevajanja orisal tudi življenje slovenske skupnosti v Gradcu in nam naslednjega dne posredoval naslove vaših društev. Mladinski pisatelji, ki se združujemo v sekciji za otroško in mladinsko književnost, smo se zato odločili, da z vami navežemo stik in vam izrazimo pripravljenost za sodelovanje v prihodnosti, ko bo pandemija za nami.

Društvo slovenskih pisateljev namreč vsako leto spomladi s pozivom, ki se imenuje Povabimo besede, povabi kulturne in izobraževalne ustanove v Sloveniji in zamejstvu k prijavi v projekt, ki omogoča, da lahko prijavljena ustanova gosti pisatelja, ta pa je za svoj nastop nato plačan iz sredstev Javne agencije za knjigo Republike Slovenije.

Letos projekt sploh ni bil do konca izpeljan, ker so bili obiski zaradi zdravstvene krize onemogočeni, nam pa se zdi primerno, da vas na projekt opozorimo, saj upamo, da kriza ne bo večno trajala, mi pa lahko že zdaj navežemo stike in se v prihodnje morda povežemo tudi z medsebojnimi obiski.

Če vas sodelovanje zanima, se mi oglasite. Vaše odzive bom posredovala svojim kolegom.

Z dobrimi željami za mirno preživljanje omejitev družabnega in kulturnega življenja v tem nenavadnem času vas vse lepo pozdravljam.

Mag. Nataša Konc Lorenzutti, predsednica sekcije za otroško in mladinsko književnost pri Društvu slovenskih pisateljev

17. novembra prejmemo prvi odgovor, nato še ostale.

Za upravni odbor predlagamo Sebastijana Preglja in Majdo Koren. Sebastijana bo v primeru izvolitve v komisiji za mednarodno sodelovanje zamenjal Andrej Predin.

Nataša Konc Lorenzutti in Saša Eržen pripraviva scenarij za predstavitev antologije mladinskih pisateljev za Bologno, za kar smo že dobili sredstva. Scenarij izdelava ne glede na to, kdaj bomo gostje na sejmu. Scenarij pripraviva tako, da bi lahko po njem posneli film, ker uprizoritev v živo morda ne bo mogoča.

Dopolnimo razpis za mednarodno sodelovanje v letu 2021. Razširimo ga na izvedbo filma namesto žive predstavitve.

Dragici Haramija poteče mandat v žiriji za večernico. Ker je pripravljena delati še en mandat, prosimo upravni odbor DSP, da jo potrdi.

V komisiji za desetnico se Ivu Stopniku izteče mandat, Maša Ogrizek ga vrača, ker ne zmore, Marku Kravosu pa bi mandat zamrznili, ker v izrednih razmerah težko pride do knjig. Zato iščemo tri nove žirante, ki bodo sodelovali v žiriji skupaj z Neli Filipić in Slavkom Preglom.

Upravni odbor potrdi novo žirijo: Slavko Pregl, Neli Filipić (od prej), Jana Bauer, Magdalena Svetina Terčon, Igor Bratož (na novo)

Knjigovanje:

Zaradi situacije v letu 2020 natečaja nismo izpeljali do konca. Prispele so samo 4 lutke, ki so jih naredili posamezniki, izven zaprte šole. Vseeno smo vsem poslali priznanje ter knjižno darilo, pri čemer je pomagala Bralna značka (ZPM). V letu 2021 zaradi negotove situacije natečaja ne bomo razpisali.

Mag. Nataša Konc Lorenzutti,
predsednica Sekcije DSP za otroško in mladinsko književnost

POROČILO O IZBORU ZA DESETNICO 2020

Mariborska knjižnica, v okviru te Marta Novak iz Službe za obdelavo gradiva, je na pobudo Društva slovenskih pisateljev podala sezname mladinskih knjig, ki so izšle med 1. 1. 2017 in 31. 12. 2019. Seznam sem prejela 28. 1. 2020. Hkrati je bil pridobljen seznam članov Društva slovenskih pisateljev, teh je bilo na navedeni datum 315.

Na seznamu, ki je bil oblikovan po avtorjih za vsa tri leta hkrati, je bilo 1283 del. Postopek priprave seznama: Najprej so bili s seznama izločene knjige tistih avtorjev, ki niso člani društva. Pri članih društva so bili izločeni ponatisi, ponovne izdaje knjig, antologije in izdaje knjig v tujih jezikih. Izločeno je bilo tudi tisto gradivo članov društva, ki ne sodi med leposlovje (informativne knjige) ter knjige, ki so bile za nagrado desetnica že nominirane. Izločene so tudi vse knjige članov žirije za desetnico, ker s knjigami ne morejo kandidirati za nagrado.

Kriterije, zapisane v Statutu o nagradi desetnica, izpolnjuje 90 knjig.

Komisijo za nagrado desetnica 2020 sestavljajo: Neli Filipič (predsednica), Marko Kravos, Maša Ogrizek, Slavko Pregl in Ivo Stropnik.

Nagrado desetnica 2020 je prejela Jana Bauer za delo *Ding dong zgodbe*; ilustracije Bojana Dimitrovski. Ljubljana: KUD Sodobnost International, 2018.

Jana Bauer (1975), pisateljica in urednica, piše fantastično prozo za otroke, leta 2002 je izdala delo *Izginjevalec čarovnic*, 2006 *V deželi medenjakov*, 2011 *Groznovilca v Hudi hosti*, 2016 *Groznovilca in divja zima*, 2018 *Ding dong zgodbe*. Prevodi njenih del so izšli v Veliki Britaniji, na Hrvaške, na Poljskem, v Španiji, Litvi, Turčiji, Nemčiji, Srbiji in na Islandiji.

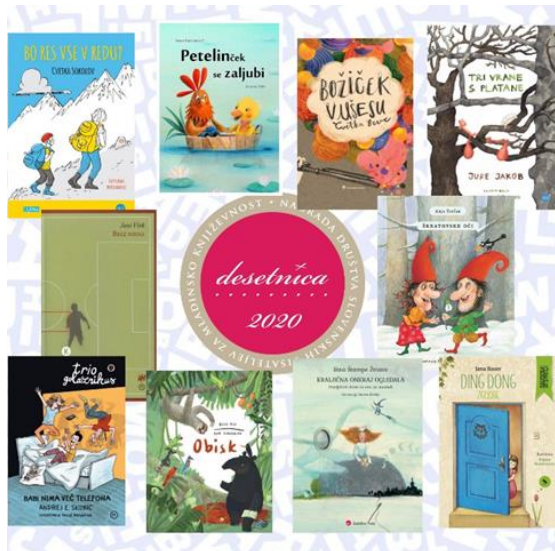
Avtorica je bila doslej trikrat nominirana za večernico, 2018 za delo *Groznovilca in divja zima*; 2012 za delo *Groznovilca v Hudi hosti*; 2003 za delo *Izginjevalec čarovnic*. Za nagrado desetnica je bila nominirana leta 2018 za delo *Groznovilca in divja zima*; 2012 za delo *Groznovilca v Hudi hosti*.

Jana Bauer in Dušan Merc Foto © Arhiv DSP

Nagrajeno delo **Ding dong zgodbe** sodi v kratko fantastično prozo, pri čemer prestop iz realnega sveta v fantastični svet vedno naznani hišni zvonec. Naslovnica knjige deluje kot dvoje vrat, skozi katera lahko enakovredno, z obeh strani, vstopamo v dogodivščine, ki se dogajajo deklici (skriti za modrimi vrati) in z druge strani dečku (ki kuka izza rdečih vrat). V dekličini zgodbi najdemo posvetilo Miji, v dečkovi zgodbi je posvetilo namenjeno Martinu. Šest zgodb na eni in drugi strani (Vitez, Nindže, Gusarji, Čarovnica, Povodni možek, Vesoljček) ponuja podoben zaplet z istimi literarnimi liki, le da ju deklica in deček zapleteta in razpleteta vsak na svoj način. Avtorica ju predstavi domiselno, in sicer skozi dva pripovedovalca, dekličino zgodbo pripoveduje oče, dečkovo pa mama; zgodbi sta pripovedovani drugoosebno, kot neke vrste nagovor človeškima junakoma. To je gotovo simpatična posebnost s spoznavno vrednostjo, zaradi katere imajo mladi bralci priložnost, da se globlje poistovetijo s sodobnimi pustolovščinami, kot jih nudi zabavno predstavljen otroški domišljijski svet. Knjiga je bogato ilustrirana, ilustracije je ustvarila Bojana Dimitrovski, ki je v sredini knjige, ko se srečata dečkova in dekličina zgodba, upodobila ključne like: dečka, deklico, čarovnico, vesoljčka, nindžo, gusarja (manjkata vitez in povodni možek), v spodnjem desnem kotu (ali zgornjem levem kotu, odvisno od smeri branja) je le s čevljem in delom obleke upodobljena mama. Deklica in deček (Mija in Martin) sta radovedna otroka, h katerima prihajajo literarni liki iz drugih knjig, za razrešitev problemov pa je seveda treba poznati izhodiščna besedila in k sreči se deklica in deček spoznata na zgodbe. Medbesedilni elementi iz literarnega kanona po vsebinskih značilnostih (iz ljudskih in klasičnih pravljic, npr. kako princeska izbere pravega snubca), po strukturnih elementih (npr. kaj vse morata narediti povodni možek in deček, da bi uspešno opravila nalogo, pri čemer gre za verižno zgradbo), ali po prepoznavnih literarnih likih (zakaj se čarovnica pritožuje nad Metko; kje so črni plesni čevlji povodnega moža, posebno vprašanje seveda je, kje je Urška), so mojstrsko prepleteni v nove zgodbe. Čeprav včasih tudi to znanje ne zadošča, npr. ko deček pomaga vesoljčku iskati čikagi, razmišlja: »Težko je iskati nekaj, česar nisi še nikoli videl.« (Bauer 2018: 55) Avtorica v delu sicer uporablja knjižni jezik, mestoma pa, zlasti v dialogih, literarnim likom pušča jezikovno svobodo, npr. gusar, ki slabo bere in se izraža v pogovornem jeziku. In če nekdo ne bere dobro, čeprav je to gusar, se hitro primeri zamenjava: skriti zaklad lepote je zemljevid do frizerskega salona, ne do zaklada. Ali pa to, da lahko obredemo ves svet (z vesoljčkom celo veselje), gremo na najvišjo goro, na samotni otok, v najboljši zabaviščni park ... in ugotovimo, da potrebujemo le »mamo, ki ve, kako moraš otroka imeti rad.« (Bauer 2018: 62) Ko na vratih pozvoni, je torej čas za pobeg v igrivo in humorno zapisane Ding dong zgodbe.

Utemeljitve za nominirana dela (po abecednem redu):

Cvetka Bevc: *Božiček v ušesu*. Maribor: Založba Pivec, 2018.

Avtorica v romanu bralca odpelje na potovanje odrasčanja, kar je prikazano s prilagajanjem sloga pisanja glede na različna življenjska obdobja Oje, glavnega literarnega lika (od naivno otroškega do kompleksnega v najstniških letih). Nelinearna zgodba predstavi pomembnejše kraje in dogodke, ki se zlagajo kot sestavljanica (selitev iz Nigerije zaradi vojne, svetovljanski London, Sečovlje). Oja je svetlopolti otrok Slovenke in Nigerijca. Po zlomu roke pri trinajstih letih se ji zdi, da se je v njeno uho naselil majhen Božiček, ki deluje

kot njen notranji glas. V sebi je razklana zaradi iskanja identitete in razpetosti med tri države; jorubsko besedje je v simbolični simbiozi s slovenskim in daje ključ do Ojine identitete. V Sečovljah išče svoj prostor v družbi, kjer dobi nove prijatelje, se prvič zaljubi in skuša ustreči pričakovanjem svojih staršev, ki izhajata iz dveh zelo različnih kultur, a pri tem ne želi izgubiti same sebe.

Jure Jakob: *Tri vrane s platane: o živalih, otrocih in drevesih*. Ilustrirala Anja Jerčič Jakob. Dob: Miš založba, 2018.

Pesniška zbirka, izdana v slikaniški obliki, vsebuje dvanajst pesmi, njihovi naslovi so posamezne vrste dreves: Jablana, Hruška, Leska, Hrast, Figa, Jerebika, Oreh, Bor, Breza, Tisa, Smreka in Platana. Vsako drevo avtor poveže z ljudmi, živalmi, letnimi časi (z naravnimi pojavi) in večinoma tudi s plodovi dreves. Lirski subjekti so Jurij, Peter, Boža in Nina, včasih kar splošno poimenovanje otroci. Skoraj v vsaki pesmi je omenjena tudi žival (belouška pri hruški, veverice pri lešnikih in orehih, polh pri hrastu, maček pri figi ...); nekajkrat so navedeni tudi plodovi dreves (npr. hruške, lešniki, orehi). Struktura zbirke je enotna na vsebinski in oblikovni ravni. Pesmi so zgrajene iz dvostišij z zaporedno rimo; mestoma se pesnik poigrava s stalnimi besednimi zvezami (npr. figa – eno figo vreden potep), priložnostnicami (npr. pesemhiše) in uporablja miselne prestopi. Ob koncu zbirke je dodano informativno besedilo o značilnostih drevesih (Pa še nekaj besed o vsakem od dreves).

Gaja Kos: *Obisk*. Ilustrirala Ana Zavadlav. Ljubljana: Mladinska knjiga založba, 2019.

Glavna junaka slikanice *Obisk* sta družabni, hiperaktivni tapir, ki se na novo preseli pod drevesno krošnjo, in počasni lenivec, ki živi v njej. Avtorica spretno gradi napetost, ko se premo sorazmerno z zmanjševanjem razdalje med njima, povečuje pričakovanje skorajšnjega snidenja. Ko lenivec končno le prispe, ubogi tapir izmučen od vztrajnega čakanja zaspi, kar se zdi gostu naravnost izvrstna dobrodošlica. A po tem simpatično spodletelem srečanju sledi domiselni preobrat: vsak od njiju po srečnem naključju sreča sorodnejšo dušo, saj se pod sosednje drevo vseli še en tapir, v krošnjo pa lenivka. V poplavi didaktičnih knjig o »drugačnosti« Gaja Kos ponudi iskren in obenem izjemno topel pogled: najpomembnejše je, da druge – in tudi sami sebe – sprejememo takšne, kakršni smo, pa čeprav to pomeni, da si naklonjeno mahljamo bolj od daleč.

Vesna Radovanovič: *Petelinček se zaljubi*. Ilustrirala Kristina Krhin. Murska Sobota: Ajda, IBO Gomboc, 2017.

Četrta slikanica iz serije o petelinčku (doslej jih je izšlo šest), ki je dobrosrčen, pošten, prijazen, sodi med živalske pravljice, živali so postavljene v antropomorfne položaje, saj zgodbe govorijo bolj o ljudeh in človeškem ravnanju, kakor pa o ravnanju živali. Književni prostor sta kmetija, na kateri živi petelinček (recimo temu v razširjeni družini), in mlaka, v kateri živi račka. Književni čas je kratek, v ospredju je tema ljubezni, ki premaga različne ovire, pred katerimi se znajdeti zaljubljenca, ki si izpovesta občudovanje in ljubezen. V kurniku se norčujejo iz petelinčkove ljubezni, pri čemer so uporabljene stalne besedne zveze in komparacije, kar poudari predsodke. Zaljubljenca se ne moreta družiti na vodi, saj petelinček ne zna plavati, a račka razreši težavo; šele takrat petelinček razume mamino misel: »Najlepša na svetu je prav ljubezen, saj v srce pripelje nekaj lepega, ga napolni s srečo in z veseljem.«

Andrej E. Skubic: *Babi nima več telefona*. Ilustrirala Tanja Komadina. Ljubljana: Mladinska knjiga založba, 2018.

Realistična povest *Babi nima več telefona* je druga knjiga iz serije Trio golaznikus (doslej je izšlo pet delov). Delo je postavljeno v sodobno urbano okolje, zgodba se odvija v šoli in na domovih treh nerazdružljivih prijateljev, Tomaža, Liama in Lije. Osemletniki imajo individualno izrisane značaje, hkrati pa so njihove »akcije« zastavljene na način, da zasedajo mesto kolektivnega literarnega lika. Tretjeosebni nevtralni pripovedovalec niza dogodivščine tria skozi naslovljena poglavja (Samokija, Nimate pravice!, KomPLICIRANO je ...), posebej pa velja omeniti tudi odlične humorne, tudi informativne ilustracije Tanje Komadina, zlasti Kapitana Pajka, ki ga v svoje šolske zvezke tako rad riše Tomaž. Pripoved se osredinja na eni strani na humorne vsakdanje dogodivščine, npr. klic Petru Klepcu (gre tudi za medbesedilne in medmedialne navezave, npr. Vojna zvezd), na drugi strani pa na razumevanje smrti in žalovanja (smrt Liamove babice, ki nima več telefona), predvsem pa spomina na ljube ljudi. In prijateljstvo.

Cvetka Sokolov: *Bo res vse v redu?* Ilustrirala Marta Bartolj. Dob pri Domžalah: Miš, 2019.

Cvetka Sokolov je avtorica, ki se ne ustraši pisanja o temah, ob katerih mnogi ljudje raje padejo v zadrego kot v sproščen pogovor. V tej zgodbi se pisateljica suvereno loti zgodbe o drugačnosti, v tem primeru istospolne zveze, in obenem galantno pokaže, da so predsodki praviloma doma v glavah odraslih. Mlajši jih brez njihove pomoči pogosto sploh ne bi opazili, saj na svet okrog sebe gledajo z nepokvarjenimi očmi. V toku običajnih dni se v širši družini šolarja Bora gosti mora zaradi očetovega odhoda z drugim moškim. Ob nevarni in srečno končani poti v gore pa babica Milena, ki se doslej ni mogla sprijazniti s sinovo izbiro, ob vnukovi pomoči sprejme resnico, naj si vsakdo sam oblikuje življenjske odločitve. Besedilo teče gladko in naravno do trenutka, ko ob koncu bralci utemeljeno prikramo: ja, vse bo v redu.

Bina Štampe Žmavc: *Kraljična onkraj ogledala: pravljicnih devet in ena za nasmeh.* Ilustrirala Darka Erdelji. Maribor: Založba Pivec, 2019.

Bina Štampe Žmavc svojim z občutljivim pesniškim izrazom zapisanim devetim pravljicah (in eni pesmi), ki se vsebinsko precej vežejo na klasično pravljичno izročilo, z mehko potezo doda tudi sodobni karakter. Princeso v naslovni pravljici zaznamuje iskanje prave identitete, do katere pride s pomočjo ogledala, zaradi česar ji uspe »odložiti« steklene čevlje in z njimi povezano usodo, kot jo poznamo iz neke druge pravljice. Nesrečna »padla« zvezdica v drugi pravljici najde svojo vlogo v toplem odnosu z modrim drevesom. V naslednji se Luna zaljubi v pesnika ... in tako naprej, kajti prav pesniki, pesnjenje in poezija sama so rdeča nit njenega izraza. Avtorica se lahko poigrava z besedami, inovativno ustvarja nove, bralce mimogrede zapelje v svet samosvojih primer in očarljivih prispodob, in tako v celoti ustvari bogato delo, pravo zakladnico jezika in domišljije za mlade bralce.

Anja Štefan: *Škratovske oči.* Ilustrirala Marjanca Jemec Božič. Ljubljana: Mladinska knjiga založba, 2018.

Škratovske oči, zbirko pesmi za otroke Anje Štefan, preveva značilen veder ton, kar pa ne pomeni, da v svojo milozvočno pesniško mrežo ne lovi tudi ostrejših tematik. Zbirka se začne z naslovno pesmijo, v kateri škrt prvi zvonček, ki pokuka izpod snežne odeje, podari svoji ljubljani ženici, zaključi pa se s pesmimi o zimi; med njimi se zvrstijo takšne, v katerih slišimo pomladno regljanje žab in poletno plimovanje morja. Ob menjavah letnih časov Anja Štefan v svojih pesmih subtilno sledi tudi premenam čustvenih stanj in medosebnih odnosov, od sončnih do nevihtnih; prav združevanje obeh ravni je ena glavnih odlik knjige. Mladi bralci tako prek na videz preprostih, a globokih pesmi, spoznajo različne odtenke sveta in se obenem učijo, kako je mogoče impresije o njem ubesediti. Tako si bodo morda nekoč, ko bodo dobre volje, rekli: »Danes sem kot sonce, danes poje mi korak.«

Jani Virk: *Brez imena.* Ljubljana: Mladinska knjiga založba, 2018.

Zgodba mladinskega romana je le na prvi pogled preprosta in verjetno pri bralcu ter tudi literarni vedi sprašujoča, če je sploh »mladinska«. Ko oče zaradi krize srednjih let zapusti mamo in se preseli k mlajši ljubici, bivša žena zapade v depresijo in ne zmore sinu stati ob strani v njegovih stiskah. Skozi zgodbo spremljamo fantovo preobrazbo iz obetavnega mladega nogometaša v brezdomnega narkomana. Naslov *Brez imena* je večpomenski. Ime glavnega lika nikoli ni razkrito in ponudi drugačno razumevanje družbene marginalizacije – zaradi spleta nesrečnih okoliščin se lahko kdorkoli čez noč znajde na robu družbe. Označuje pa tudi pomen družbeno odrinjenih za splošno javnost – tistih brez imena, nevidne skupine, ki smo jo vsi pozabili. Virk notranje in zunanje dogajanje opisuje brezkompromisno in jasno, a z veliko mero empatije ter nikoli ne zapade v moraliziranje. Kompleksnost zgodbe in sporočilnost presegata okvir mladinske književnosti in ponujata naslovniško odprtost.

prof. dr. Dragica Haramija,
strokovna sodelavka žirije za desetnico

POROČILO O IZVEDBI PROGRAMA POVABIMO BESEDO V LETU 2020

V letu 2020 je bila tudi izvedba programa POVABIMO BESEDO drugačna. Zaradi prisotnosti virusa covid-19 in ukrepov, ki so bili sprejeti za njegovo zaježitev, klasičnih prireditev oziroma predstavitev izbranih avtorjev večino časa ni bilo mogoče izvajati. Večina gostovanj v okviru programa je potekala virtualno, bodisi preko zooma ali drugih spletnih orodij za avdio in video komunikacijo. Kljub temu smo skoraj dosegli planirano število dogodkov (35), saj nam je uspelo izvesti 31 gostovanj; od tega 9 gostovanj v živo na lokacijah v izobraževalnih ustanovah in 12 virtualnih obiskov, društvo pa je produciralo tudi 10 video predstavitev, ki bodo služile za nadaljnjo promocijo programa in avtorjev.

Kljub spremenjenim pogojem in prav zaradi vzdušja, ki je vladalo v izobraževalnih ustanovah v letu 2020, so bili udeleženci gostovanj toliko bolj navdušeni nad interaktivnimi kontakti z avtorji.

Na izvedenih gostovanjih na lokacijah in virtualnih izvedbah so sodelovali naslednji člani našega društva:

ESAD BABAČIČ:

- Srednja poklicna in strokovna šola Zreče, 22. 12. 2020 – virtualno

JANA BAUER:

- Video predstavitev

CVETKA BEVC:

- Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer, 26. 11. 2020 – virtualno

MITJA ČANDER:

- Srednja šola Slovenska Bistrica, 8. 10. 2020

DRAGO JANČAR:

- Splošna knjižnica Slovenske Konjice, 4. 12. 2020 – virtualno

AKSINJA KERMAUNER:

- Osnovna šola Bilje, 7. 10. 2020
- Video predstavitev

NATAŠA KONC LORENZUTTI:

- Zavod sv. Frančiška Saleškega Škofljica, 9. 3. 2020
- Osnovna šola Ivana Kavčiča Izlake, 21. 12. 2020 – virtualno
- Osnovna šola Dobravlje, 22. 12. 2020 – virtualno
- Video predstavitev

MAJDA KOREN:

- Osnovna šola Milke Šobar Nataše Črnomelj, 6. 10. 2020
- Kosovelova knjižnica Sežana, 30. 11. 2020 – virtualno
- Osnovna šola Vinica, 21. 12. 2020 – virtualno
- Video predstavitev

VLADO KRESLIN:

- Osnovna šola Ivanjковci, 21. 12. 2020 – virtualno

VINKO MÖDERNDORFER:

- Osnovna šola heroja Janeza Hribarja, Stari trg pri Ložu, 10. 12. 2020 – virtualno

VIDA MOKRIN PAUER:

- Osnovna šola Otlica, 1. 9. 2020

MAŠA OGRIZEK:

- Video predstavitev

ANDREJ PREDIN:

- Video predstavitev

SLAVKO PREGL:

- Osnovna šola Mirna, 17. 9. 2020
- Video predstavitev

SEBASTIJAN PREGELJ:

- Video predstavitev

ANDREJ ROZMAN-ROZA:

- Vrtec Črnuče, enota Ostržek, Ljubljana, 9. 10. 2020
- Vrtec Črnuče, enota Gmajna, Ljubljana, 3. 12. 2020
- Video predstavitev

VERONIKA SIMONITI:

- Šola Jurija Vege Gorica, 14. 11. 2020 – virtualno

CVETKA SOKOLOV:

- Osnovna šola Danila Lokarja Ajdovščina, 3. 12. 2020 – virtualno

PRIMOŽ SUHODOLČAN:

- Osnovna šola Komandanta Staneta, Dragatuš, 19. 9. 2020

ANJA ŠTEFAN:

- Pedagoška fakultete Univerze v Mariboru, 2. 11. 2020 – virtualno
- Video predstavitev

O izvedbi programa POVABIMO BESEDO so poročala občinska glasila, poročila z dogodkov pa so šole objavljale tudi v šolskih časopisih in na svojih spletnih straneh.

Mnogo izobraževalnih ustanov, ki so zaradi »korona razmer« morale odpovedati sodelovanje v programu POVABIMO BESEDO, so zelo zainteresirani, da zamujeno nadoknadijo v letu 2021.

Anica Malešič

Koordinatorica programa Povabimo besedo

POROČILO O 25. SLOVENSКИH DNEVIH KNJIGE

Jubilejni 25. Slovenski dnevi knjige so zavoljo izrednih in nepredvidljivih izzivov, ki so bili posledica pandemije koronavirusa (COVID-19), svoje dogajanje letos večji del selili v virtualne svetove, a so bili izgrajeni kot preplet virtualnega ter živega stika. Za ta namen je bila ustvarjena spletna stran www.dneviknjige.si, kjer je med 27. in 31. majem 2020 potekal večji del programa, izvedbo knjižnega sejma pa so prevzeli v pisarni Ljubljane, Unescovega mesta literature, ki je »Sejem na zraku« organizirala med 29. in 31. majem na vrtu Društva slovenskih pisateljev.

Organizacijo smo ne glede na siceršnje omejitve izpeljali uspešno ter z mnogimi partnerji in podporniki (Pionirski dom, Avstrijski kulturni forum, Balassijev inštitut, podjetje A1, Slovenski gledališki inštitut – SLOGI, MKC Maribor, Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Javna agencija za knjigo Republike Slovenije, Društvo slovenskih književnih prevajalcev, Društvo slovenskih literarnih kritikov, Mestna knjižnica Ljubljana ...) zainteresirani javnosti ponudili bogat in raznolik program. Slednji je sledil preteklim izvedbam festivala, a je te želel prenoviti oziroma nadgraditi, hkrati pa k sodelovanju povabiti čim večje število sorodnih organizacij, ki se ukvarjajo s kulturno ali literarno dejavnostjo.

Program in programska sodelovanja

V petih festivalskih dneh smo občinstvu skupno ponudili 58 dogodkov, pri čemer je bil program zavoljo lažjega pregleda in z namenom zagotavljanja čim širše publike dramaturško urejen po urah dneva, namen pa je bil predvsem doseganje različnih generacij in profilov obiskovalcev. V dopoldanskem času je tako že tradicionalno potekal otroški in mladinski program, popoldanski čas smo odmerili literarnim-strokovnim omizjem ter predstavitvi posameznih projektov (predstavitve slovenskih knjižnic, knjižnih oblikovalcev, prevajalcev ...) ter založb, večere pa smo v želji stika med avtorji in bralstvom zaključevali s fokusom na slovenskih literarnih ustvarjalcih (z avtorskimi video branji, pogovori ...).

Program letos ni imel izpostavljenih osrednje teme, saj je ob nižanju sredstev program zelo težko usredinčiti na eno samo področje, žanr ali tematiko, hkrati pa slednja prav tako lahko pomeni izključevanje vsebin, ki bi sicer lahko bile v programu. Zavoljo tega smo program izgradili kot odprto platformo prepletanja različnih literarnih žanrov, pregled in predstavitev posameznih členov znotraj slovenske literature, ob tem pa slednji ob bok priključili tudi mednarodni prostor.

Kot zelo dobro ogledana oziroma sprejeta so se pri tem izkazala okrogla omizja (ki so potekala na temo književnih sejmov v Frankfurtu in Bologni, o stanju literature v času korone in po njej, na temo nagrad med samozaposlenimi v kulturi ...) ter moderirani pogovori (o literarni kritiki in blogerstvu, o literarnih revijah in prihodnosti literature ...). Slednja so zavoljo lažjega sledenja programu vsak dan potekala ob 17. uri ter poskušala prevpraševati aktualne izzive znotraj slovenske literature.

Veliko zanimanja so ob tem prejela tudi avtorska branja ter dogodki, ki so ponudili prepletanje različnih literarnih žanrov. Letošnji program smo ob literarnem dogajanju namreč naslonili tudi na film, na dramsko in likovno umetnost. Pri dramskem ustvarjanju smo z revijo Adept ter Slovenskim gledališkim inštitutom – Slogi vsak večer pripravili video izseke iz dramskega ustvarjanja mladih slovenskih ustvarjalcev, ob likovni umetnosti v projekt ilustracij slovenske literature povabili različne srednje in visoke šole, na območju filmske umetnosti pa s Filмотeko in Bazo slovenskih filmov ponudili ogled filmov po literarni predlogi ali v navezavi na literaturo.

V želji preseganja lokalnega okolja smo uredili projekt »Literatura iz soseščine«, kjer so sodelovali različni tuji inštituti, občinstvu pa ponudili tudi ogled izbora iz mednarodne literature. Slednja je prejele mnogo

pozornosti, saj so se slovenskemu občinstvu predstavljali še neznani avtorji/avtorice, z branji v materinščini, a dostopni s slovenskimi podnapisi. Projekt »Literatura iz soseščine« se spleča nadaljevati in k sodelovanju povabiti vse kulturne institucije iz sosednjih držav (Italijanski kulturni inštitut, Avstrijski kulturni forum, Balassijev inštitut ter Društva Slovensko Hrvaškega Prijateljstva ...), saj pri tem ne gre za premikanje fokusa iz slovenske literature na mednarodno, pač pa za obogatitev spremljevalnega programa in širšega sodelovanja – tako na programski kot finančni ravni.

Večjo vlogo kot doslej je program namenil tudi predstavitvi posameznih členov slovenske literarne produkcije, ob predstavitvi knjižnih oblikovalcev, knjižnic, slovenski literarnih kritikov in prevajalcev smo tako prejeli učinkovit preplet in pozornost na vse ravni literarnega ustvarjanja. Slednje se v nadaljnjih letih spleča nadgrajevati, saj le tako festival lahko slovensko literaturo predstavlja celovito.

Ne glede na letošnje omejitve in neugodno situacijo so v programu prav tako bile zastopane vse večje založbe (Beletrina, ŠKUC, Center za slovensko književnost, Založba Pivec, KUD Sodobnost International, LUD Literatura, Založba Miš, Sanje, Goga, Slovenska matica ...), ki so bodisi predstavljale že obstoječe projekte (nastale kot odgovor na trenutni čas) bodisi so za Slovenske dneve knjige uredile nove materiale, v katerih so predstavljale najnovejše knjižne izide in posamezne avtorje/avtorice.

Sodeč po odzivih virtualnega občinstva, založnikov ter obiskovalcev »Sejma na zraku« gre zaključiti, da so 25. Slovenski dnevi knjige dobro uspeli ter v neugodnem času ponudili bogato založen program ter med seboj ponovno spletli tako potrebne vezi med različnimi členi slovenskega literarnega polja – s tem pa uresničili letošnjo željo po povezavi literarnih ustvarjalcev s tistimi, ki iščejo navdih med knjižnimi platnicami, tistimi, ki o njih razpravljajo, jih oblikujejo, in tistimi, ki jih berejo.

Lokacije

Letošnji program se je odvijal na internetni strani www.dneviknjige.si, ob tem pa smo obiskovalcem »Sejma na zraku« na vrtu Društva slovenskih pisateljev prek projekcije programa na platno ponujali tudi spremljanje programa v živo. Ob siceršnjem sejmu, ki je potekal med 29. in 31. majem, smo del programa vseeno izpeljali tudi v živo – tako je denimo potekala podelitev Kritiškega sita ter tudi zaključek programa s prepletom literature in glasbe.

Knjižni sejem

Letošnji knjižni sejem bi morala prevzeti založba Sanje, ki tega žal ni storila, zavoljo česar smo se za izvedbo sejma povezali s pisarno Ljubljane, Unescovega mesta literature. Slednji so »Sejem na zraku« organizirali med 29. in 31. majem na vrtu Društva slovenskih pisateljev. Ob organizaciji v Ljubljani so uredili tudi štiri manjše knjižne sejme, in sicer v Kopru (Knjigarna Libris), Celju (Knjigarna Antika) ter Novem mestu (Založba Goga). Na stojnicah so bili prisotni številni založniki, ki so pozdravljali in predstavljali svoj sejmski izbor knjig: Založba /*cf, Goga, Strip.art.nica Buch, VBZ, Vigeveknjige, ŠKUC, Center za slovensko književnost, Cankarjeva založba, Analecta, Krtina, Sidarta, Sophia, Forum slovanskih kultur, Stripburger, Sanje, Ocean, Slovenski gledališki založniki, Beletrina, LUD Literatura, Založništvo tržaškega tiska, LUD Šerpa, Mladinska knjiga, Založba Didakta, Založba ZRC, Društvo slovenskih pisateljev, Društvo slovenskih književnih prevajalcev in Društvo Knjižna zadruga, Znanstvena založba Filozofske fakultete UL, Založba Hart in KUD Sodobnost International.

Da se sejem dogaja na vrtu Društva pisateljev, je pozdravila večina založnikov, ki je z organizacijo in prodajo bila izjemno zadovoljna. Sodelovanje s pisarno Ljubljane, Unescovega mesta literature kaže nadaljevati, hkrati pa obdržati tudi lokacijo vrta z možnostjo širitve na preostalo Kulturno sosesko. Enako velja tudi za sam čas festivala, saj selitev na pozno pomlad ali poletje lahko omogoči lažjo izvedbo tako programa kot sejma. Morebiti bi lahko 23. april obeležili s pred-dogodkom Slovenskih dnevor knjige, festivalske aktivnosti pa tudi naslednje leto premaknili na konec maja, saj gre za čas, ko ljudje veliko časa preživijo zunaj, kar pomeni tudi večjo številčnost publike na dogodkih in večjo prodajo na sejmu.

Publikacije

Zavoljo nižanja sredstev v letošnjem letu nismo izdali publikacije. Ker vse kaže, da se sredstva v naslednjih letih ne bodo višala, je morebiti publikacijo bolje izpustiti in več energije in sredstev nameniti samemu programu, da je slednji dobro osnovan in prek povezovanja ponudi tudi presežno vrednost, ki ostane po festivalskem dogajanju.

Partnerska mesta

Zavoljo neugodnega časa večje povezave med partnerskimi mesti ni bilo moč urediti, so pa na letošnjem festivalu sodelovali 23. Slovenski dnevi knjige v Mariboru, ki so uredili del programa v projektu »Literatura pobratenih mest«. V naslednjih letih je smiselno del prostora nameniti tudi ostalim mestom (Lenart, Ormož, Maribor, Šentilj, Trst, Zgornja Kungota ...) prav v sklopu projekta »Literatura pobratenih mest«, saj s tem prostor odpiramo novim povezavam, partnerjem pa tudi ponudimo delno kuratorstvo programa.

Mediji

Ker je festival virtualno potekal prvič in kot tak ni imel zaledja javnosti (saj je slednja festivala vajena v živo), smo festival tudi izdatno promovirali, pri čemer je slednje dobro uspelo – novico ali poročanje o festivalu so objavili tako večji kot manjši mediji (Delo, Dnevnik, STA, Radio Ars, Val 202, RTV Slovenija, MMC portal...), ob tem pa smo na dogodke vabili tudi prek Facebook in Instagram profila. Za potrebe boljšega delovanja in zavoljo velike količine video materiala smo ustanovili tudi YouTube kanal, pri čemer prav prek obiska socialnih medijev vemo, da je ogled posameznih prispevkov dosegel tudi številko 1000 obiskovalcev na dan, kar kaže na dobro rabo socialnih medijev ter učinkovito promocijo posameznih dogodkov in celotnega programa (ter kvaliteto slednjega).

V naslednji ediciji se je ob normalnih razmerah potrebno poslužiti tudi plačanega oglaševanja ter sklica novinarske konference ob začetku samega programa. Sicer pa so ne glede na zaostren čas medijska pokritost in poročanja zelo dobro uspela. Enako ob samem programu velja tudi za »Sejem na zraku«, saj je slednji ne glede na neugodno vreme doživel velik obisk, založniki pa so bili s prodajo in promocijo izjemno zadovoljni.

Finančna slika SDK 2020

Letošnja finančna sredstva so bila izjemno nizka in zaradi »korona krize« še dodatno ogrožena, vseeno pa smo festival zaključili s pozitivno balanco, saj je nekaj sredstev ostalo neporabljenih. Za nadaljevanje se kaže obrniti na sodelovanje s podobnimi kulturnimi inštitucijami prav pri izgradnji programa, a je slednje možno le ob pravočasnih pripravih, ki bi se morale začeti vsaj pol leta pred samim začetkom programa.

Aljaž Koprivnikar,
programski vodja SDK

POROČILO O 35. MEDNARODNEM LITERARNEM FESTIVALU VILENICA

35. Mednarodni literarni festival Vilenica je potekal med 8. in 13. septembrom, v času, ko se je zaradi covid-19 spremenila naša vsakdanja izkušnja bivanja in se je vsaj začasno spremenil tudi bivanjski prostor literature ter znotraj tega naš stik z njo. Soočena z novo realnostjo in v skrbi za bodočnost ter zavoljo zagotavljanja varnosti obiskovalcev in negotovosti glede možnosti potovanj tujih avtorjev je 35. Vilenica svoje dogajanje preselila večinoma v virtualni svet. V želji po čim bolj razgibanem in vabljivem programu je bil ta zgrajen kot preplet živega in virtualnega stika in tudi tokrat zavezan svojemu poslanstvu – izmenjavi ter medsebojnem spoznavanju mednarodne in slovenske literature, stikom med literarnimi ustvarjalci in književnim občinstvom.

Na 28 virtualnih dogodkih in 5 dogodkih v živo – pri teh so sodelovali slovenski avtorji – je nastopilo 19 avtorjev. Predstavili so najboljšo literaturo z območja srednje Evrope, pa tudi iz drugih delov Evrope, skupaj iz 13 držav. Ob vileniškem geslu »Evropa se širi in krči – Quo vadis?« smo s produkcijo videoportretnih filmov in posnetki branj letošnjih avtorjev in avtoric v maternih jezikih in v slovenskih prevodih med seboj spletili raznolike literarne glasove iz vse Evrope ter poskrbeli za hkraten pogled v daljave in potrebno občutje bližine.

Jubilejna Vilenica pa se je posvetila predvsem dvema avtorjema svetovne literature, slovenskemu avtorju v središču Vinku Möderndorferju in letošnji nagrajenki, slovaški pesnici Mili Haugovi. Poklonili smo se jima s filmskima portretoma, ki sta bila predvajana tudi na nacionalni televiziji, ob siceršnji predstavitvi in literarnem branju pa smo prek živega in virtualnega pomenka k pogovoru s slovenskim avtorjem v središču povabili tudi zainteresirano javnost in bralstvo.

Pisateljsko nagrado Srednjeevropske pobude je prejel Jasen Vasilev iz Bolgarije, kristal Vilenice pa je mednarodna žirija podelila hrvaški pesnici Sibili Petlevski. O osrednjem festivalskem geslu »Evropa se širi in krči – Quo vadis?« so gostje festivala razpravljali na treh okroglih omizjih, 60. obletnici Smoletove *Antigone* pa je bil posvečen 18. Mednarodni komparativistični kolokvij, ki je potekal prek aplikacije Zoom. Festival je v središče postavil sodobno islandsko književnost, ki se bralcem odpira v novi antologiji zbirke Vilenica z naslovom *Raddir í loftinu* (Glasovi v zraku). Poleg pestrega literarnega programa je Vilenica ponudila tudi možnosti za kulturno izmenjavo med vrhunskimi slovenskimi avtorji in literarnimi posredniki iz tujine. V duhu letošnjega nordijskega fokusa smo se odločili k sodelovanju v virtualnem programu za posrednike povabiti prednostno prevajalce, založnike in organizatorje literarnih festivalov, ki prihajajo iz Švedske, Finske in Islandije.

Del festivalskega programa so (bile) tudi 3 fotografske razstave, in sicer v Ljubljani (Vrt Lili Novy; od 1. 9. do 30. 9. 2020), Kopru (Terasa pod volti Pretorske palače (Mala loggia); od 9. 9. do 24. 9. 2020) in Sežani (Kosovelov dom; od 24. 9. do 6. 10. 2020).

35. Vilenico smo javnosti predstavili 18. junija na virtualni tiskovni konferenci. Mediji doma in na tujem so vileniškem dogajanju namenili zelo veliko pozornosti, posebej v času novinarske konference in med dejanskim festivalom. V časniku Primorske novice, ki je generalni medijski pokrovitelj festivala, sta izšli dve posebni prilogi, namenjeni Vilenici.

Medijsko partnerstvo je festival stkal tudi z drugimi mediji, revijami in spletnimi portali.

O festivalu so poročali tudi drugi slovenski tiskani mediji, nacionalna in komercialna televizija, radio ter številni spletni mediji. Ker je bila letošnja jubilejna Vilenica skoraj popolnoma v virtualni obliki, smo o festivalu intenzivneje obveščali na družbenih omrežjih Facebook, Twitter in Instagram ter na festivalski spletni strani, in sicer po tiskovni konferenci, v daljšem obdobju pred festivalom in dnevno med festivalom.

Gostje, publikacije in videovsebine

Goste je izbrala strokovna žirija Vilenice ob upoštevanju predlogov konzultantov in predlogov z drugih naslovov. V *Zborniku Vilenica 2020* je bilo poleg nagrajenke Vilenice 2020 Mile Haugove in Vinka Möderndorferja, slovenskega avtorja v središču 35. Vilenice, predstavljenih 10 avtorjev iz Srednje Evrope: Thomas Antonic (Avstrija), Krystyna Dąbrowska (Poljska), Nina Dragičević (Slovenija), Volha Hapejeva (Belorusija), Aušra Kaziliūnaitė (Litva), Marko Kravos (Slovenija/Italija), Miroslav Lajuk (Ukrajina), Sibila Petlevski (Hrvaška), Marek Šindelka (Češka), Kaja Teržan (Slovenija).

Med avtorji, ki prihajajo od drugod po svetu, sta se predstavili Mary Costello (Irska) in Elena Medel (Španija).

Pesmi nagrajenk in nagrajencev 20. mlade Vilenice so bile v letošnjem letu objavljene na festivalski spletni strani (v slovenščini in v angleškem prevodu).

V programu 35. Vilenice je nastopil tudi prejemnik nagrade SEP 2020 Jasen Vasilev (Bolgarija).

Ob avtorjih je na festivalu sodelovalo tudi 6 udeležencev 18. Mednarodnega komparativističnega kolokvija: Matic Kocijančič (Slovenija), Brane Senegačnik (Slovenija), Alen Širca (Slovenija), Alenka Jensterle-Doležal (Slovenija, Češka), Aleksandar Gatalica (Srbija) in Milosav Gudović (Srbija, Slovenija).

Na Vilenici smo gostili 5 literarnih posrednikov iz nordijskega območja: Per Bergström (Švedska; založba Ramus iz Malma), Sverrir Norland (Islandija; založba AM forlag iz Reykjavika), Johannes Holmqvist (Švedska; založba Tranan iz Stockholma), Erik Jonsson (Švedska; festival Littfest) in Laura Serkosalo (Finska; literarna agencija Nuoren Voiman Liitto).

Poleg *Zbornika Vilenica* in Antologije sodobne islandske književnosti z naslovom *Raddir í loftinu* (Glasovi v zraku), ki sta jo uredila Lucija Stupica in Sverrir Norland, prevode pa prispevali Miljana Cunta, Miriam Drev, Iva Klemenčič, Ana Pepelnik, Andrej Pleterski in Lucija Stupica, smo tradicionalno izdali še programsko knjižico festivala s kratkimi biografijami udeležencev in predstavitev programa. Pri Cankarjevi založbi bo v zbirki Vilenica izšel prevod romana *Naslov (Adresa, 2019)* nagrajenca Vilenice 2019 Dragana Velikića. Knjigo bo prevedla Đurđa Strsoglavac. Prav tako bo do konca februarja 2021 v zbirki Vileniški nagrajenci SEP izšel prevod zbirke kratkih zgodb *Skopje: izgubljeni čevlji mesta (Скопје: изгубените чевли на градот, 2019)* prejemnika nagrade SEP 2019 Ivana Šopova. Zbirko je prevedel Aleš Mustar.

Letošnja Vilenica je prvič potekala v rabi moderne tehnologije ter prek še večje dostopnosti združevala ustvarjalce, književno stroko in občinstvo. Virtualne vsebine vileniškega programa je pripravila produkcijska hiša Sever&Sever, in sicer dva portretna filma: *Privid na čudovitem vrtu* (portret nagrajenke Mile Haugove) in *Prostost sveta* (portret slovenskega avtorja v središču Vinka Möderndorferja), 13 kratkih portretnih filmov, v katerih so predstavljeni letošnji gostje festivala in »filmsko podelitev pisateljske nagrade SEP«. Poleg portretov je produkcijska hiša Sever&Sever posnela še 3 kratke promocijske videe, ki so bili predvajani v obdobju pred festivalom.

Vse videovsebine so bile predvajane na vileniškem YouTube kanalu in festivalski spletni strani, kjer ostajajo kot trajna vrednost. Portretna filma osrednjih dveh festivalskih gostov pa sta bila predvajana tudi na drugem programu nacionalne televizije.

IZVEDEN PROGRAM PO DNEVIH

TOREK, 8. 9.

11.00–13.00 *Antigona 2020* – 18. Mednarodni komparativistični kolokvij ob 60. obletnici Smoletove Antigone (1. del)

14.00 Podelitev pisateljske nagrade SEP 2020 in predstavitev nagrajenca

17.00 Vinko Möderndorfer, slovenski avtor v središču – portretni film

DOGODEK V ŽIVO:

20.00 Vilenica gostuje v Ljubljani – Vinko Möderndorfer (Slovenija)

Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP), v primeru dežja Rdeča dvorana MOL

SREDA, 9. 9.

11.00 Preberi me predano (1. del); Literarno branje: Thomas Antonic (Avstrija), Mary Costello (Irska), Krystyna Dąbrowska (Poljska)
14.00 Vilenica gostuje v Ljubljani, posnetek dogodka
17.00 Glasovi Vilenice (1. del); Kratki portretni filmi: Thomas Antonic (Avstrija), Mary Costello (Irska), Krystyna Dąbrowska (Poljska)
18.00–19.30 Antigona 2020 – 18. Mednarodni komparativistični kolokvij ob 60. obletnici Smoletove Antigone (2. del)
20.00 Osrednja okrogla miza SEP na Vilenici: »Evropa se širi in krči. Quo vadis?« (tolmačeno v slovenščino)
20.00 Vinko Möderndorfer, slovenski avtor v središču – portretni film
Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP)

ČETRTEK, 10. 9.

11.00 Preberi me predano (2. del); Literarno branje: Volha Hapejeva (Belorusija), Aušra Kaziliūnaitė (Litva), Miroslav Lajuk (Ukrajina)
14.00 LIT-DATING: virtualni program za literarne posrednike
17.00 Glasovi Vilenice (2. del); Kratki portretni filmi: Volha Hapejeva (Belorusija), Aušra Kaziliūnaitė (Litva), Miroslav Lajuk (Ukrajina)
18.00 Kristal Vilenice 2020 – predstavitev nagrajenca
19.55 Nina Dragičević (Slovenija) – kratki portretni film
DOGODEK V ŽIVO:
20.00 Vilenica gostuje v Sežani: Nina Dragičević (Slovenija)
Sežana, Kosovelov dom, Afiteater, v primeru dežja v Veliki dvorani
DOGODEK V ŽIVO:
20.00 Vilenica gostuje v Kopru: Vinko Möderndorfer (Slovenija)
Koper, Atrij Regionalnega RTV centra Koper/Capodistria

PETEK, 11. 9.

11.00 Preberi me predano (3. del); Literarno branje: Elena Medel (Španija), Ragnar Helgi Ólafsson (Islandija), Kristín Ómarsdóttir (Islandija), Sibila Petlevski (Hrvaška)
17.00 Glasovi Vilenice (3. del); Kratek portretni film: Elena Medel (Španija)
17.30 Okrogla miza »Festival Vilenica kot literarni posrednik« (tolmačeno v slovenščino)
19.50 Marko Kravos (Italija/Slovenija) in Kaja Teržan (Slovenija) – kratka portretna filma
DOGODEK V ŽIVO:
19.30 Vilenica gostuje v Trstu
Marko Kravos (Italija/Slovenija)
Trst, Tržaško književno središče
DOGODEK V ŽIVO:
20.00 Vilenica gostuje v Hrastniku: Kaja Teržan (Slovenija)
Hrastnik, Amfiteater ob bazenu Hrastnik, v primeru dežja v Delavskem domu Hrastnik
22.00 Vilenica gostuje v Sežani, posnetek dogodka

SOBOTA, 12. 9.

11.00 Vilenica gostuje v Hrastniku, posnetek dogodka
14.00 Preberi me predano (4. del); Literarno branje: Bergþóra Snæbjörnsdóttir (Islandija), Marek Šindelka (Češka), prejemnik nagrade SEP 2020
17.00 Glasovi Vilenice (4. del); Kratek portretni film: Marek Šindelka (Češka)
18.00 Mila Haugová, nagrajenka Vilenice 2020 – portretni film
20.00 Okrogla miza »Literatura med #jztudi in koronarealnostjo: kakšna je in bo literatura 21. stoletja« (tolmačeno v slovenščino)
20.00 Mila Haugová, nagrajenka Vilenice 2020 – portretni film

Ljubljana, Vrt Lili Novy (vrt DSP)

NEDELJA, 13. 9.

13.00 Vilenica gostuje v Trstu, posnetek dogodka

17.00 Islandija na Vilenici; Kratki portretni filmi: Ragnar Helgi Ólafsson (Islandija), Kristín Ómarsdóttir (Islandija), Bergþóra Snæbjörnsdóttir (Islandija)

20.00 Okrogla miza »Sodobna islandska književnost« (tolmačeno v slovenščino)

SPREMLJEVALNI PROGRAM

SOBOTA, 29. 8.

DOGODEK V ŽIVO:

19.00 Spomini na začetke Vilenice – pogovorni večer ob prazniku občine Sežana: Aleksander Peršolja, Marijan Suša, Pavel Skrinjar

Sežana, Kosovelov dom, Amfiteater, v primeru dežja v Veliki dvorani

TOREK, 8. 9.

9.30 Torkova filmska budnica – predvajanje filma Buča na vroči strehi sveta

Sežana, Kosovelov dom, Velika dvorana

20.00 Večeri kakovostnega in umetniškega filma – predvajanje filma Buča na vroči strehi sveta in pogovor z ustvarjalci filma

Sežana, Kosovelov dom, Velika dvorana

Podrobno o izvedbi

DOGODKI V ŽIVO

Organiziranih je bilo 5 dogodkov v živo, na njih pa so nastopili slovenski avtorji na festivalu:

Torek, 8. 9., Ljubljana: Vinko Möderndorfer (povezoval Andrej Blatnik)

Četrtek, 10. 9., Koper: Vinko Möderndorfer (povezovala Irena Urbič)

Sežana: Nina Dragičević (povezoval Aljaž Koprivnikar)

Petek, 11. 9., Trst: Marko Kravos (povezoval Martin Lissiach)

Hrastnik: Kaja Teržan (povezovala Simona Solina)

Na Vrtu Lili Novy (vrt DSP) smo na velikem platnu predvajali portretna filma letošnjih osrednjih gostov festivala (v sredo, 9. 9. in v soboto, 12. 9., v večernih urah).

Dogodki v živo, ki so potekali na zunanjih površinah in v skladu s priporočili NIJZ, so bili dobro obiskani.

VIRTUALNI DOGODKI

Na festivalski spletni strani in YouTube kanalu je bilo mogoče spremljati naslednje virtualne vsebine:

- Daljši portretni film, posvečen letošnji nagrajenki Mili Haugovi;
 - Daljši portretni film, posvečen letošnjemu avtorju v središču Vinku Möderndorferju;
 - Kratke portretne filme letošnjih gostov festivala (Glasovi Vilenice);
 - Branja festivalskih gostov v izvirnih jezikih (Preberi me predano; prevod besedil v slovenščino je bil objavljen pod posnetki);
 - Podelitev pisateljske nagrade SEP in predstavitev nagrajenca (objavljen je bil tudi posnetek nagovora namestnice generalnega sekretarja SEP Nine Kodelja);
 - 18. Mednarodni komparativistični kolokvij (1. in 2. del; kolokvij je potekal v živo preko aplikacije ZOOM);
 - 4 okrogla omizja:
- Osrednja okrogla miza SEP: »Evropa se širi in krči. Quo vadis?« (v angleščini ali tolmačeno v slovenščino)
 - Okrogla miza: »Festival Vilenica kot literarni posrednik« (v angleščini ali tolmačeno v slovenščino)

- Okrogla miza »Literatura med #jztudi in koronarealnostjo: kakšna je in bo literatura 21. stoletja« (v angleščini ali tolmačeno v slovenščino)
- Okrogla miza, posvečena književnosti v središču: »Sodobna islandska književnost« (v angleščini ali tolmačeno v slovenščino)
 - Posnetke dogodkov, ki so potekali v živo (dogodek v Ljubljani in dogodek v Hrastniku je bilo mogoče spremljati v neposrednem prenosu preko Facebook aplikacije).

Po trenutno dostopnih podatkih beležimo 2.219 ogledov na festivalskem YouTube kanalu. Oba dogodka, ki smo ju prenašali v živo preko Facebook strani, je spremljalo okoli 80 ljudi.

Sklep

Kljub drugačnemu formatu izvedbe festivalskih vsebin so dogodki pritegnili množično pozornost obiskovalcev in medijev, tako doma kot v tujini. Zabeležili smo več kot 250 objav v tiskanih in spletnih medijih, dogajanje sta spremljali nacionalna in komercialna televizija ter vse osrednje radijske postaje in mediji v tujini.

Izvedbo festivala Vilenica 2020 zato ocenjujemo kot zelo uspešno.

Zahvala velja predsedniku DSP Dušanu Mercu, predsedniku žirije Aljoši Harlamovu in članu žirije Aljažu Koprivnikarju ter drugim članom žirije, posebna zahvala pa sodelavkam Niki Brajnik in Mateni Bassin za izredno predano delo na vseh ravneh organizacije festivala.

Nana Vogrin,
vodja festivala Vilenica

POROČILO O PROJEKTU LITTERÆ SLOVENICÆ V LETU 2020

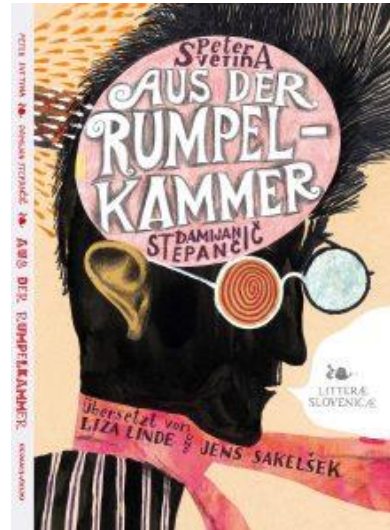
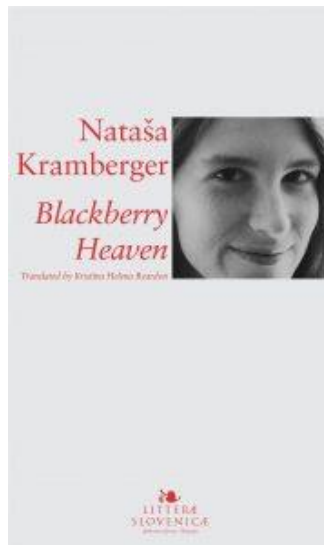
Edicijo Litteræ Slovenicæ (LS) sta v letu 2020 urejali Tina Kozin in Tanja Petrič, ki sta pripravili uredniški koncept za obdobje 2018–2020 in 2020–2022. Program zbirke Litteræ Slovenicæ temelji na izdajanju reprezentativnih del uveljavljenih domačih avtorjev tako v prevodnih kot tudi v dvo- ali večjezičnih izdajah. Uredništvo si prizadeva za čimbolj enakomerno predstavitev vseh leposlovnih žanrov (poezija, proza, drama in esej) ter za uravnoteženo razmerje med zastopanimi avtoricami in avtorji. Edicija Litteræ Slovenicæ se trudi po eni strani zapolniti vrzeli pri prevajanju del časovno nekoliko odmaknjene slovenske književnosti, zato se delno usmerja v prevajanje temeljnih del nekaterih že pokojnih slovenskih literarnih klasikov (Marjan Rožanc, Josip Murn itn.), ki doslej v izbranih jezikih še niso bili zastopani – po drugi strani pa spodbuja prevode in promocijo aktualnih del iz sodobne slovenske književnosti, ki so bila v zadnjem obdobju kritiško in medijsko izpostavljena kot izjemno kakovostna. Uredništvo Litteræ Slovenicæ z izbiro del in ekipe sodelavcev za kakovostno predstavitev slovenskih avtorjev in avtoric v izbranih tujih – zlasti številčno močnejših – jezikih, v katerih je slovenska književnost (vsaj z določenimi opaznimi, vendar v tujini manj promoviranimi avtorji) pogosto premalo zastopana in odmevna.

Realizirani program Litteræ Slovenicæ za leto 2020

Veronika Dintinjana: *Rumeno gori grm forzicij*. Prevod v nemščino: Ann Catrin Bolton. Uredila: Tina Kozin.

Nataša Kramberger: *Nebesa v robidah*. Prevod v angleščino: Kristina Helena Reardon. Uredila: Tanja Petrič.

Peter Svetina: *Ropotarna*. Prevod v nemščino: Liza Linde in Jens Sakelšek. Uredila: Tanja Petrič.

Avtorjem, katerih besedila smo objavili v knjižni zbirki, zaradi vseh razmer v zvezi s covidom-19 v letu 2020 nismo mogli omogočiti gostovanja in predstavitve v tujini. Načrtovana predstavitev prevoda pesniške zbirke v nemščino Veronike Dintinjane je bil v marcu 2020 odpovedana. Razmere z virusom covid-19 so prispevale tudi k temu, da so pogovori o predstavitvi Nataše Kramberger in Sebastijana Preglja v letu 2020 padli v vodo.

Alternativne aktivnosti znotraj Litteræ Slovenicæ so bile nato naslednje:

- Objava vzorčnih prevodov Ivana Cankarja in Jane Putrle Srdić v francoščini, Jureta Jakoba, Sebastijana Preglja in Veroniko Dintinjano v angleščini, ter Natašo Kramberger v nemščini;
- Virtualni SDK 2020 in video predstavitev prevajalcev. O knjigah so spregovorili: urednica zbirke Tanja Petrič, nemška prevajalka Daniela Kocmut o prevodu pesniške zbirke »To noč bodo hrošči prilezli iz zemlje« Jane Putrle Srdić, angleški prevajalec Rawley Grau o prevodu romana »Kronika

pozabljanja» Sebastijana Preglja, angleška prevajalka Kristina Helena Reardon o prevodu romana »Nebesa v robidah« Nataše Kramberger in nemški lektor Blaž Božič o sodelovanju pri nemškem prevodu pesniške zbirke »Rumeno gori grm forzicij« Veronike Dintinjana;

- Zbirka *Litteræ Slovenicæ* je v 2020 bogatejša tudi za marketinško-tržni katalog;
- V septembru je bila predstavljena na LIT-Datingu na virtualnem srečanju z založniki znotraj festivala Vilenica. Predstavila jo je Nataša Čebular;
- Njena predstavitev pa se je odvila tudi na virtualnem založniškem srečanju nemških založnikov konec oktobra v organizaciji JAK. Predstavila jo je Nataša Čebular;
- Novembra se je z DSP povezala organizacija, ki podeljuje Dublin Literary Award, saj je bil s strani Mestne knjižnice Ljubljana predlagan prevod romana v angleščino *The Chronicle of Forgetting* (Sebastijan Pregelj);
- Decembra pa je slovenska ambasada v Londonu za projekt European Writers predlagala prevod romana v angleščino *Blackberry Heaven* Nataše Kramberger.

Poleg obveznih izvodov v British Library je zbirka od leta 2020 prisotna tudi v Deutsche Nationalbibliothek.

Nataša Čebular,
koordinatorka projekta *Litteræ Slovenicæ*

POROČILO O DELOVANJU PORTALA ZA KNJIŽEVNOST IN MIŠLJENJE VRABEC ANARHIST V LETU 2020

Spletni portal Društva slovenskih pisateljev Vrabec Anarhist je v preteklem letu še povečal krog svojih bralcev. Objave na spletu in na spletnih omrežjih Facebook, Twitter in Instagram in Twitter dosežejo okoli 400 bralcev dnevno, skupen doseg v daljšem časovnem obdobju pa je okoli 10.000 bralcev.

Osrednja naloga portala je poročanje javnosti o delovanju Društva slovenskih pisateljev. Tudi v letu, ki ga je zaznamovala karantena, smo poročali o festivalu Vilenica, kjer je bila posebna pozornost posvečena islandski književnosti, Slovenskih dnevih knjige in večerih Svoboda je glagol. Objavljali smo literarna besedila s teh dogodkov in pogosto tudi videoposnetke. Ker je letos zaradi epidemije veliko prireditev potekalo virtualno, se je temu tudi portal uspešno prilagodil in se izkazal kot pomemben vir obveščanja javnosti. Izpostavili smo tudi prejemnike nagrad Društva slovenskih pisateljev, Jenkove nagrade, nagrade Vilenica in kristala Vilenica, Stritarjeve nagrade in nagrade desetnica. Kljub karanteni je Društvo tudi letos sodelovalo pri projektu Odisejevo zatočišče in portal Vrabec Anarhist je poročal tudi o tem.

Redno smo na portalu objavljali literarne prispevke domačih in tujih avtorjev, tako pesmi kot kratke zgodbe in odlomke iz romanov, objavili smo tudi intervjuje mnogih avtorjev in avtoric, tako klasične pisne intervjuje kot tudi videointervjuje, v rubriki kolumna pa smo literarnim ustvarjalcem in ustvarjalkam ter tudi drugim pomembnejšim intelektualcem in intelektualkam redno ponujali prostor za kritično družbeno in umetnostno refleksijo. V rubriki kritika je portal objavljал recenzije sprotne literarne produkcije, tako domače kot v prevodih, analizi posameznim pesmim in literarnim obletnicam pa sta tako kot doslej bili namenjeni rubriki Pesem po mojem izboru in Literarni koledar. Uvedli smo tudi novo rubriko, namenjeno objavljanju podkastov. Pomembna novost preteklega leta je tudi, da je portal uvedel rubriko Flying Across Borders, v kateri objavlja tudi prevode in podnaslovljene prevedene videointervjuje domačih ustvarjalk in ustvarjalcev. Poleg tega smo se povezali v skupino Svet v mestu, v okviru katere Vrabec Anarhist predstavlja tuje ustvarjalke in ustvarjalce, ki živijo in delujejo v Sloveniji. Skupina je povezana tudi z Unescom in Penom. V preteklem letu je Vrabec Anarhist s tujimi avtorji in avtoricami gostoval na Dnevih poezije in vina na Ptuj, na festivalu Ignor in v Vodnikovi domačiji.

Pomemben dosežek je tudi, da Vrabec Anarhist vsak mesec objavi tudi prispevek v reviji Kralji ulice. V prihodnje nameravamo to sodelovanje še okrepiti, dogovarjamo se o oblikovanju obsežnejše priloge v Kraljih ulice.

Igor Divjak,
odgovorni urednik portala Vrabec Anarhist

NAGRADE DRUŠTVA SLOVENSКИH PISATELJEV V LETU 2020

Nagrado **DESETNICA 2020** je prejela Jana Bauer za delo *Ding dong zgodbe*.

Izbrala jo je žirija v sestavi Neli Filipič (predsednica), Marko Kravos, Maša Ogrizek, Slavko Pregl in Ivo Stropnik. Nagrado smo podelili 4. junija 2020 na sedežu Društva slovenskih pisateljev v Ljubljani.

Jana Bauer in Dušan Merc Foto © Arhiv DSP

STRITARJEVO NAGRADO 2020 je prejela mlada literarna kritičarka **Veronika Šoster**. Izbrala jo je žirija v sestavi: Martina Potisk (predsednica in Stritarjeva nagrajenka 2019), Diana Pungeršič in Zoran Pevec. Nagrado smo podelili 10. julija 2020 na sklepni slovesnosti Festivala Pranger v Rogaški Slatini.

Diana Pungeršič, Veronika Šoster in Dušan Merc Foto © Nina Medved/Festival Pranger

JENKOVO NAGRADO 2020 za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let je prejel pesnik **Brane Mozetič** za pesniško zbirko *Sanje v drugem jeziku*. Izbrala ga je žirija v sestavi: Kaja Teržan (Jenkova nagrajenka 2019), Matevž Kos, Varja B. Antić (predsednica), Veronika Dintinjana in Andrej Ilc (podpredsednik). Nagrade v letu 2020 nismo mogli podeliti na svečani prireditvi ob zaključku Jenkovih dni v oktobru zaradi takratnih razmer v zvezi s covidom-19.

Brane Mozetič Foto © Diana Andelič/Radio ARS

NAGRADO VILENICA 2020 je prejela slovaška pesnica **Mila Haugová**. Izbrala jo je žirija v sestavi: Aljoša Harlamov (predsednik), Tone Peršak (podpredsednik), Matej Bogataj, Ludwig Hartinger, Aljaž Koprivnikar, Martin Lissiach, Amalija Maček, Aleš Mustar, Andrej Pleterski, Julija Potrč, Jutka Rudaš in Đurđa Strsoglavec. Nagrada je bila podeljena na Slovaškem 18. 7. 2020.

Mila Haugová Foto © Arhiv Vilenice

NAGRADO SREDNJEEVROPSKE POBUDE 2020 je prejel bolgarski pisatelj **Jasen Vasilev**. Izbrala ga je žirija v sestavi Tanja Petrič (predsednica); Aljoša Harlamov, Aljaž Koprivnikar, Jaruška Majovski in Marko Sosič.

Jasen Vasilev Foto ©

NAGRADO KRISTAL VILENICE 2020 je prejela hrvaška pesnica, pisateljica in dramatičarka **Sibila Petlevski**.

Sibila Petlevski Foto © David Gazarov

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

NOVI ČLANI, SPREJETI V LETU 2020:

KOZMA AHAČIČ,
TINA BILBAN,
MANICA K. MUSIL,
SIMONA SEMENIČ,
ANA SVETEL.

V LETU 2020 PREMINULI ČLANI:

FRANCE BERNIK
EMIL CESAR
BERT PRIBAC
ERNEST RUŽIČ
DUŠAN JOVANOVIĆ
UROŠ KALČIČ
KAROLINA KOLMANIČ
TOMO REBOLJ
MIHA REMEC

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

PLAČILO ČLANARINE

Vsi člani, ki še niso poravnali članarine za leto 2020, naj to, prosimo, čim prej storijo – po položnici oziroma na **TRR DSP: SI56 0201 0001 0240 256**, odprt pri Novi Ljubljanski banki.

ORGANI DRUŠTVA od 16. decembra 2020

Predsednik

Dušan Merc

Upravni odbor

Veronika Dintinjana

Majda Koren

Peter Kovačič Peršin

Tone Peršak

Zoran Pevec

Sebastijan Pregelj

Andrej E. Skubic

Magdalena Svetina Terčon

Suzana Tratnik

Jani Virk

Nadzorni odbor

Edelman Jurinčič

Maja Razboršek

Peter Rezman

Častno razsodišče

Matjaž Hanžek

Milan Jesih

Dragica Potočnjak

Društvo slovenskih pisateljev
Slovene Writers' Association

Društvo slovenskih pisateljev
Tomšičeva 12
1000 Ljubljana
Telefon: +386 1 251 41 44, + 386 1 425 23 40
e-naslov: dsp@drustvo-dsp.si
www.drustvopisateljev.si

Zbrala in uredila: Maja Kavzar Hudej
Lektorirala: Lenka Krajnc